

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXI IX JUNE – BIRŽELIO 30, 1994 Nr. 26

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

LIETUVOS TEISINGUMAS PREZIDENTO SEIFE

Povilas Žumbakis

Kriminalistų tamsūs darbai Lietuvoje visiems jau yra atsibodę. Gatvės pilnos chuliganų, kyšininkavimas ir "blatas" nusitęsia net iki valdžios viršūnių, žmonės turi mokėti apsaugos mokesčius tiek gatvės reketininkams, tiek ir organizuotos mafijos atstovams, kurie valdžios neveiklumą puikiai išnaudoja savo naudai.

Aiškiai matyti, jog LDDP nesugeba susidoroti su nusikaltėliais, ar jie būtų menkiausi kišenvagiai, ar tarptautinės mafijos veikėjai. Sutelkę visą valdžią į savo rankas ir pasiskelbę turintys didelę valdymo praktiką, partiečiai yra aiškiai bankrutavę. Jie neturi jokio plano, jokios programos, kaip sulaukyti krašto pakrikimą.

Opozicija jau šiandien turėtų sudaryti konkretų planą, kaip išvalyti kraštą nuo kriminalinio elemento, pradėti viešai diskutuoti apie tai. Jeigu tai nebus atlikta dabar, paskui bus per vėlu – Lietuva neturės jokių galimybių tapti civilizuotu kraštu. Į kraštą

kuriame gausu kriminalistų, rimti verslininkai ir gamintojai nekels kojos. Valstybė, kurioje nusikalstamumas nekontroliuojamas, pritrauks tikrai "biznierius", ieškančius greito pelno bei progos apvogti kraštą.

Rimti verslininkai, prekybininkai, įmonių ir gamyklų savininkai neinvestuos savo pinigų į šalį, kurioje dieną naktį reikia rūpintis dėl gatvės vagių, iškištų biurokratų rankų ir valdžios korupcijos. Pasaulyje yra užtenkamai valstybių, kur galima saugiau ir pelningiau investuoti kapitalą.

Negaudama užsienio investicijų, Lietuva ir toliau skurs. Dėl korupcijos kenčia visa tauta, išskyrus privileijuotus biurokratus ir įvairius kriminalistus.

Štai pasiūlymas opozicijai, kaip būtų galima jau šiandien pradėti planuoti perimti valdžią, kai "darbiečius" ištiks fiasko: opozicija turi aiškiai parodyti tautai, jog kraštas pūva nuo galvos – nuo viršūnių. Tai galima ne-

sunkiai įrodyti, kadangi nomenklatūra yra perpildyta senais saugumiečiais, prisiekusiais tarnauti Maskvai visą gyvenimą. Pastarųjų kolegos Maskvoje yra išplėtoję masinę tarptautinę kriminalinę veiklą. Jų kolegos Vilniuje turi smulkų skyrelį.

Vyriausiojo Rusijos pareigūno padėjėjas generolas Genadijus Čebotariovas, kovojantis su nusikalstamumu, sako, jog Rusijoje yra apie 5600 gaujų, iš kurių apie 160 yra pasaulinio lygio. Iš Rusijos į Vakarus jos išgabena maždaug po milijardą dolerių kas mėnesį. Iki šiol išgabenta apie 40 milijardų dolerių... Apsukrūs kriminalistai naudoja modernius prekybos būdus, stengdamiesi gauti tuos pinigus ir "išplauti" juos Vakaruose. Jų veikla apima daug sferų. Jie užsiima verslo "apsauga", prostitucija, brangių spalvotųjų metalų prekyba. Į jų "priežiūros" zoną taip pat pateko bankai ir įvairios prekybos organizacijos. Kad tie kriminaliniai elementai neprarastų galios ir toliau galėtų vežti savo pinigus į užsienį, jiems ypač svarbu kontroliuoti bankus ir finansų organizacijas.

(Nukelta į 3 psl.)

VALDAS ADAMKUS NORTHWESTERN UNIVERSITETO TEISĖS GARBĖS DAKTARAS

Valdui Adamkui, 5-jo JAV regiono administratoriui, ilgiausiai tarnavusiam vyresniajam JAV Aplinkos apsaugos agentūros (Environmental Protection Agency - EPA) pareigūnui ir aukščiausiają postą JAV administracijoje užimančiam lietuviui, birželio 18 dieną Evanstone, IL suteiktas Northwestern Universiteto teisės daktaro garbės vardas. Tokį pranešimą Dirva gavo iš EPA būstinės.

Aplinkos apsaugos sistemoje V. Adamkus dirba beveik ketvirtį amžiaus. Ypač dideli jo nuopelnai vadovaujant Didžiųjų ežerų tvarkymui. 1970 m. gruodžio mėn. V. Adamkus pradėjo dirbti EPA 5-jo regiono administratoriaus pavaduotoju, o nuo 1981 metų - administratorium. Jo žinioje yra beveik 85% Amerikos Didžiųjų ežerų baseino. Kartu V. Adamkus yra

Amerikos ir Kanados Didžiųjų ežerų vandens kokybės valdybos pirmininkas ir EPA Didžiųjų ežerų nacionalinės programos vadovas.

Mokslo įstaigos ir įvairios JAV federalinės bei valstijų valdžios institucijos, aukštai įvertindamos V. Adamkaus nuopelnus aplinkosaugos srityje, suteikė jam Garbės vardus ir apdovanojo įvairiais žymenimis bei premijomis.

Vilniaus universitetas, minėdamas savo 415 metų sukaktį, V. Adamkui suteikė garbės daktaro vardą. Teisės daktaro garbės vardą jam suteikė taip pat Indianos Šv. Juozapo Koledžas (Columet College of St. Joseph in Indiana). 1985 m. JAV Prezidentas Ronald Reagan V. Adamkui apdovanojo Prezidento rango pasižymėjusio tarnautojo (Distinguished Executive Presidential Rank Award) premija. (Tai aukščiausias JAV civilio tarnautojo apdovanojimas). EPA apdovanojo V. Adamkui Aukso medaliu už itin gerą tarnybą (Exceptional Service) - aukščiausiu EPA apdovanojimu. Jis gavo pirmąją EPA Fitzhugo Žaliąją premiją (Fitzhugh Green Award) ir Rachelio Karsono Didžiųjų Ežerų premiją (Rachel Carson Great Lakes Award).

(Nukelta į 4 psl.)

NEGRAŽIOS INTRIGOS DĖL EKONOMINIO REFERENDUMO

Baigėsi Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) pradėtos akcijos už referendumo "Dėl neteisėtai privatizacijos, nuvertintų indėlių ir akcijų bei pažeistos teisės apsaugos" surengimą pirmasis etapas - į Seimo priimamąjį birželio 20 dieną perduoti surinkti parašai. Iš viso jų perduota 561,423. Pirmą kartą parašus bandyta įteikti birželio 17, penktadienį, tačiau tą kartą Seimo pirmininkas Č. Juršėnas parašus priimti atsisakė, aiškindamas, jog pagal galiojantį referendumo įstatymą parašus turi priimti Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas. Kadangi tokios institucijos nebėra, todėl, anot Seimo pirmininko, nebėra kam parašų priimti. Deja, Seimo pirmininkas užmiršo arba nenorėjo prisiminti, jog Aukščiausioji Taryba at-

skiru dokumentu perdavė visus įgaliojimus naujai išrinktam Seimui. Taigi iniciatyvinė grupė buvo priversta išsinešti surinktus parašus. Dėl to kilo nemažas atgarsis visuomenėje, spaudoje - Seimo pirmininkas atsisako priimti daugiau kaip pusės milijono Lietuvos piliečių pareiškimus, nors kiekvieno, kad ir vienintelio piliečio kreipimasis tautą atstovaujančiam parlamentui turėtų būti svarbus. Matyt, valdančioji LDDP nemenkai išsigando šio referendumo ir ėmėsi įvairių manipuliacijų. Vytautas Landsbergis, dar tą patį vakarą komentuodamas įvykį pasakė: "Mums gaila, jog Seimo pirmininkas rado formalią priekabę, norėdamas pasijuokti arba pažeminti tai,

(Nukelta į 8 psl.)

"Eglė – Žalčių karalienė". R. Antinio skulptūra Palangoje.

Girdėta iš Vilniaus

• **AISTROS DĖL REFERENDUMO [SILIEPSNOJO DAR LABIAU.** Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatoriai) iniciatyvinė grupė surinko 561.423 parašus referendumui surengti. Referendume siūloma priimti įstatymą dėl nuvertėjusių indėlių, kuriuos gyventojai laikė taupomosiose kasose iki 1991 metų vasario, šimteriopo kompensavimo, neteisėto privatizavimo panaikinimo ir teisėtvarkos sustiprinimo.

Praėjusį penktadienį iniciatyvinės grupės nariai norėjo įteikti parašus bei kitus referendumo dokumentus Seimo pirmininkui Česlovui Juršėnui. Pastarasis atsisakė juos priimti, motyvavęs tuo, jog neturintis tam įgaliojimų. Pagal senąjį referendumo įstatymą, kuris galiojo iki šios savaitės vidurio, parašai įteikiami aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui. Tačiau Prezidiumas nustojo egzistavęs 1992 metų pabaigoje.

150 kilogramų sveriančios bylos su parašais dvi paras buvo saugomos Seimo priimamajame. Užvakar Seimas priėmė nutarimą, kuriuo įpareigojo Vyriausiąją rinkimų komisiją priimti parašus ir juos patikrinti. Vakar bylos perkeltos į Vyriausiosios rinkimų komisijos būstinę. Tačiau, atvertus jau pirmąją bylą, nerasta kelių lapų su maždaug 200 parašų. Iniciatyvinės grupės nariai atsisakė dalyvauti dokumentų perdavimo bei priėmimo akte.

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas, šio incidento išvakarėse sakęs, jog komisija labai geranoriškai nusiteikusi iniciatyvinės grupės atžvilgiu, dabar sunerimo, kad jos darbas gali būti padarytas, jo žodžiais tariant, nelabai kokybiškai. Komisija parašus privalo patikrinti per 15 dienų, tačiau vien bylą priėmimas gali užtrukti 2-3 dienas.

Sociologų duomenimis, už referendumui teikiamą įstatymą balsuos apie 50 procentų jame ketinančių dalyvauti rinkėjų. Referendume įstatyme (ir senajame, ir prieš pusantro mėnesio pataisytame) užfiksuota, kad referendumo sprendimai įsigalioja, jeigu už juos pasisako ne mažiau kaip pusė visų rinkimų teisę turinčių Respublikos piliečių. Tokią valią turi apie 2,4 milijono Lietuvos Respublikos piliečių.

Referendumo organizatoriai tikisi piliečių daugumos pritarimo, o referendumo priešininkai – atvirkščio rezultato. Aistros dar labiau įsiliepsnoja...

• **ALGIRDAS BRAZAUSKAS APIE BŪSIMĄ SUSITIKIMĄ SU BILL CLINTONU.** Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas pirmadienį išsiuntė laišką JAV Prezidentui Bill Clintonui, kuriame padėkojo už kvietimą susitikti liepos 6 dieną Latvijos sostinėje Rygoje. Oficialų kvietimą Bill Clintonas atsiuntė Algirdui Brazauskui praėjusios savaitės pabaigoje. Bill Clintonas liepos pradžioje lankysis su oficialiais vizitais Lenkijoje, Italijoje, po to dalyvaus didžiosios septyniukės šalių vadovų susitikime. Vieną šios kelionės dieną jis praleis Rygoje. Čia susitiks su Latvijos, Lietuvos ir Estijos Prezidentais.

Algirdas Brazauskas, kalbėdamas per Lietuvos radiją, sakė, kad viena svarbiausių susitikimo temų bus Baltijos šalių ekonominės problemos. Mes labai vertiname JAV paramą Baltijos valstybėms, kurią teikiant prisideda ir Bill Clintonas, pabrėžė Algirdas Brazauskas. Kartu mes ketiname paaiškinti jam, kokios yra sąlygos investuoti užsienio kapitalą mūsų šalyse, ką žadame daryti, kad jos būtų dar palankesnės.

Algirdas Brazauskas sakė norintis, kad jo asmeniniame pokalbyje su Bill Clintonu būtų aptartos lietuvių išeivijos Jungtinėse Amerikos Valstijose problemos.

• **LITAS NEBUS DEVALVUOTAS.** Lietuvos Respublikos vyriausybė ir Lietuvos bankas išplatino bendrą pareiškimą dėl spaudoje pasirodžiusių pranešimų apie galimą nacionalinės valiutos devalvuotumą.

"Lietuvos Respublikos vyriausybė ir Lietuvos bankas, atsiliepdami į masinės informacijos priemonėse reiškiamas nuomones apie tarsi neišvengiamai artėjančią lito devalvuotumą JAV dolerio atžvilgiu, pareiškia:

Vienu svarbiausių ekonominės politikos uždavinių Lietuvos bankas bei vyriausybė ir toliau laikys infliacijos stabilizavimą ir laipsnišką jos mažinimą, tvirtai palaikant pastovų lito santykį JAV dolerio atžvilgiu. Nėra prielaidų manyti apie artimiausiu metu galimą fiksuoto lito kurso keitimą. Lietuvos banko turimi užsienio valiutos rezervai visiškai užtikrina išleidžiamą į apyvartą litų padengimą".

Apie vyriausybės ketinimą devalvuoti litą pirmasis pranešė prieš mėnesį ekspremjeras Gediminas Vagnorius. Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius iš karto paneigė šią prielaidą. Tačiau "Lietuvos ryte", "Respublikoje", "Lietuvos aido" bei kituose dienraščiuose paskelbtuose straipsniuose ekonomistai argumentuotai prognozavo tokią tikimybę.

• **PASAULIO LITUANISTAI SUSIRINKO Į VILNIŲ.** Antradienį Vilniaus Pedagoginio universiteto Lituanistikos ir istorijos fakultetų rūmuose prasidėjo Pasaulio lituanistų asociacijos steigiamoji konferencija. Ją surengė mokslininkų lituanistų iniciatyvinė grupė. Konferenciją remia Pedagoginis universitetas ir Atviros Lietuvos fondas. Kartu su Lietuvos aukštųjų mokyklų, mokslo įstaigų lituanistais, rašytojais konferencijoje dalyvauja lietuvių literatūros bei kalbos tyrinė-

Jei nori taikos, ruoškis karui

Statistika nurodo, jog apie 80 nuoš. amerikiečių sutinka, kad turėtų būti įvesta kokia nors šaunamųjų ginklų kontrolė, priimti įstatymai, suvaržyti jų įsigijimo būdai. Šiuo metu Amerikoje kas dešimt sekundžių pagaminamas vienas šaunamasis ginklas, kad devynios sekundės vienas importuojamas. "Normali" amerikiečių šeima turi savo namuose vidutiniškai keturis su puse ginklo. Spėjama, kad kasmet nuo peršovimų miršta 38,000 amerikiečių, iš to skaičiaus 54 nuoš. sudaro savižudystės ar nelaimingi atsitikimai.

Paskutinieji debatai Kongrese atidengė, kad JAV-se yra 284,000 leidimus turinčių ginklų parduotuvių. Į tą skaičių neįtrauktos "vartotų" ginklų parduotuvės, vadinamieji lombardai, pinigų skoliniojai už užstatytas prekes (pawnbrokers).

Nežiūrint tos ginklų gausybės, gal pusė šeimų neturi jokių ginklų, tačiau 1993 m. ginklų parduotuvių žiniomis, prekyba pakilo 15 nuoš. Kylant ginkluotų užpuolimų skaičiui, padidėja ir žmonių noras "gintis". Tarp 1987 ir 1992 m. ginkluoti užpuolimai pakilo 55 nuoš. Atskiri miestai ir valstijos į tai atsiliopė, išleisdamos įvairius naujus įstatymus. Dešimtyje valstijų ginklų savininkams reikia įsigyti leidimą. Dvidešimt šešiose valstijose

tojai iš JAV, Kanados, kitų užsienio šalių.

Plenariniame posėdyje bei sekcijose skaitomi pranešimai apie lituanistikos horizontus, JAV veikiantį visuomeninį Lituanistikos institutą, lituanistinių disciplinų tarpusavio ryšius bei kitais aktualiais lietuvių kalbos ir literatūros, istorijos, folkloristikos, etnologijos klausimais.

Konferencijos dalyviai kuriamą asociaciją nutarė vadinti bendrija. Jos pirmininku išrinktas žinomas literatūros tyrinėtojas profesorius Albertas Zalatorius, pavaduotoja – profesorė Violeta Kelertienė.

• **LIETUVOS POLITIKAI APIE PREZIDENTO PASIŪLYTAS PATAISAS SAVIVALDYBIŲ RINKIMŲ ĮSTATYME.** "Prezidentas Algirdas Brazauskas pasiūlė taip, kaip turėjo pasiūlyti demokratinės šalies Prezidentas", – pareiškė Lenkų frakcijos Seime narys Zbignevas Semenovičius, komentodamas Prezidento grąžintą Seimui iš naujo svarstyti įstatymą dėl savivaldybių tarybų rinkimų.

Algirdas Brazauskas nepasirašė gegužės 31 dieną Seimo priimto įstatymo. Jis pateikė dvi esmines pataisas. Prezidentas pasiūlė, kad teisė kelti kandidatus būtų suteikta ir visuomeninėms organizacijoms. Pagal Seimo priimtą įstatymą tai galėjo daryti tikrai politinės partijos. Šiuo atveju Lietuvos lenkų sąjunga (ji pretenduoja ginti lenkų teises Vilniaus krašte) buvo eliminuota iš šį rudenį prasidėsiančios rinkiminės kampanijos.

Prezidento nuomone, ši norma neatitinka demokratinės valstybės modelio. Jis taip pat pasiūlė, kad nebūtų taikoma norma, pagal kurią rinkimai laikomi įvykusiais, jeigu juose dalyvavo 25 procentai rinkėjų. Siūloma taikyti vadinamąjį nulįnį variantą.

Seimas nutarė skubos tvarka svarstyti šį įstatymą iš naujo su Prezidento pataisomis.

Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas pasakė, kad "šiuo metu Lietuvos raidos etape būtų tikslingiau, jeigu kandidatus galėtų kelti ir visuomeninės organizacijos". Jis tikisi, kad Seimas priims Prezidento pasiūlytoms pataisoms.

Seimo narys Romualdas Ozolas, priklausantis parlamentiniam centrui, įstatymo grąžinimą pavadino skandalu. Ekspremjeras Gediminas Vagnorius, vienas iš dešiniosios opozicijos lyderių, sakė, kad tai yra Prezidento pataikavimas nacionalinio pobūdžio frakcijai.

ELTA

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

įvestos delsimo taisyklės tarp ginklo užsakymo ir jo gavimo. Per tą laiką patikrinama ar norintis pirkti ginklą neturi kokių praeities "nuodėmių", ar nėra teismo baustas.

Mažėja gamyba

Kalbant apie ginklus paprastų piliečių tarpe, verta panagrinėti ir tarptautinę ginklų perkybą. Amerikos gynybos pramonė, sumažėjus pavojui iš buvusios Sovietų Sąjungos, gerokai sumažino savo veiklą. Per paskutinius ketverius metus didžiosios ginklų bendrovės atleido 400,000 darbininkų. JAV gynybos departamentas sumažino ginklų užsakymus ir naujų ginklų planavimo bei tyrinėjimų operacijas. Iki 1996 metų tie užsakymai dar sumažės. Iš aštuonių buvusių karinių satelitų gamintojų liks tik du ar trys, karo lėktuvus gamins tik McDonnell Douglas ir Lockheed, o karinės raketos tik: Hughes ir Raytheon. General Dynamics liko vienintelė bendrovė, kuri tieks Pentagonui povandeninius laivus ir tankus. Ši bendrovė jau pardavė kitoms įmonėms savo ginklų gamybos kelis fabrikus už 3 bil. dol.

Jau girdisi balsų, kad pasaulio valstybės per daug išleidžia pinigų kariuomenei ir ginklams. Nurodoma tokia

Pietų Afrika, baltųjų valdymo laikais, kai pasaulio sankcijos suvaržė Pietų Afrikai ginklų pardavimą, buvusi apartheido vyriausybė išsirengė savo nuosavas ginklų gamybos įmones. Negalėdama pirkti svetur, valstybė ėmė gaminti savo ginklus, kurių dabar turi dideles atsargas, jos pardavinėjamos kitoms šalims. Anksčiau P. Afrikai kariuomenės reikėjo viešosios tvarkos palaikymui. Dabar tas darbas paskiriamas reformuotiems policijos daliniams.

Pasaulio taikos mylėtojai mėgsta pavyzdžiu laikyti nedidelę Kostarikos valstybę. Po pilietinio 1948 metų karo Kostarika pakeitė savo konstituciją atsisakė kariuomenės ir nuolatinio ginklavimosi. Jai neteko pergyventi tiek sukilimų, perversmų ir neramumų, kiek jų pergyveno kaimyninės: Salvadoro, Nikaragvos ar Gvatemalos šalys.

Vidinės kovos

Birželio 1 d. Jungtinių Tautų Plėtros programa paskelbė raportą, kuriame kritikuojama turtingųjų valstybių teikiama "karinė parama" atsilikusioms pasaulio valstybėms. Norodoma, kad demokratinės pasaulio galybės, kaip JAV, Britanija ir Prancūzija, tarp 1988 ir 1992 m. parūpino 86 nuoš. visų ginklų, kurie pasiekė neturtingąsias šalis. Nemažai ginklų gavo Afrikos valstybės. Praėjusį dešimtmetį ginklai keliavo į Somaliją ir Etiopiją, daugiausia iš JAV ir Italijos. Pietų Afrika siuntė sunkiuosius artilerijos pabūklus, minas, rankines granatas į Rwandą ir Burundį. Nemažai ginklų tos valstybėlės gavo iš Prancūzijos. Šalia oficialios "karinės paramos" atsilikusios šalys gauna ir juodosios rinkos ginklų. Gegužės 25 dabartinis P. Afrikos prezidentas Mandela pareiškė, kad "nieko nėra blogo parduoti ginklus, kad atskiros valstybės galėtų ginti savo suverenitetą". JT raportas, kurio autorium laikomas Plėtros programos pirmininkas, pakistaniecis Mahbub ul Haq, buvęs Pakistano finansų ministras, teigia, kad karinės viso pasaulio išlaidos siekia 767 milijonus dolerių per metus. Raportas pabrėžia, kad kai kuriose Afrikos šalyse šansas mirti nuo bado ar nuo įvairių epidemijų yra 33 kart didesnis, negu žūti nuo priešo puolimų. Faktiškai, daugiausia tie brangūs užsienio ginklai naudojami

(Nukelta į 5 psl.)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 • 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. ANICETAS BUNDONIS

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.

Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštu į užsienį metams \$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiro numerio kaina 65 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KUOMET ŠAUTUVAIS BALSavo

Juozas Žygas

Raudonasis okupantas, nors ir bandė "išlaisvintojo" šydu prisidengti, tačiau savo veido uždengti nemokėjo. Išskyrus saujelę prisitaikėlių ir pataikūnų, visa tauta suprato, kad kraštas ir žmonių likimas atsidūrė azijatiškų okupantų rankose. Žmogus, jo laisvė ir gyvybė nieko nebereikšė. Tuoju prasidėjo vadovaujančių asmenų areštai, okupantas žinojo, kad pirmiausiai reikia likviduoti tuos, kurie svorį ir įtaką turėjo. Nes tauta be vadų bus, kaip pasimetusi kaimenė. O toliau sekė agentų verbavimas, šantažas, nesibaigiantys apklausinėjimai ir pastovūs žmonių dingimai.

Žmonės laukė karo, kaip išganymo. Tuos teroro metus apvainikavo neįsivaizduojami žmonių vežimai, kurie buvo vykdomi birželio 14, 15, 16-tomis dienomis. Kraštas aimanose ir ašarose paskendo. Verkė ne tik žmonės, bet staugė palikti šunys ir karvės maurojo. Tad, kuomet pradėjo bombos sprogiuoti, tai žmonių ausyse buvo lyg gražiausia muzika – lyg prisikėlimo giesmė. Žmonės džiaugėsi matydami, kaip katiušos verkdamos ryšulius į sunkvežimius vilko. Nors kraštas ir buvo apmegztas tankiu šnipų voratinkliu, tačiau vistiek pagrindis veikė.

Rizikuodami savo laisvę ir net gyvybę pagrindėje planus rengė, kad tinkamai valandai atėjus, galėtų surūdijusius ginklus išsitraukti. Ir kokie buvo tie ginklai? Dažniausiai nė to vardo neverti.

Kuomet Kauno radijas sutartą melodiją pagrojo, tai buvo ženklas, kad jau laikas surūdijusius pistoletus išsikasti ar iš kokios daržinės pastogės išsitraukti. Nors ir taip ginkluoti sukilėliai sugėbėjo užimti Kauno radiofoną ir radijo stotį, centrinių paštą, telefonų centrinę ir visas kitas svarbiausias pozicijas.

Užėmus telefonų centrinę, pavyko susisiekti su sovietinių dalinių štabu esančiu Vilijampolėje, ir juos į paniką įvartyti. Kadangi jie pamanė, kad Kaunas jau vokiečių užimtas. Tuo būdu buvo nutraukti kariuomenės dalinių ryšiai ir jie panikoje bėgo. Toks jų pasimetimas išgelbėjo Kauną nuo didesnių sunaikinimų ir žmonių aukų. Tas birželio mėn. 23 d. prasidėjęs sukilimas, kuris apėmė beveik visą šalį, turi įeiti į istoriją, kaip vienas herojiškiausių momentų. Jis nuplovė gėdą, kurią paliko besąlyginis, be vieno šūvio pasidavimas.

Kuomet kraštas buvo okupuojamas, tai min. pirm. A. Merkys, laikinai einantis prezidento pareigas, per radiją kvietė žmones okupacinę kariuomenę draugiškai sutikti. O generolai prie sienos okupantus pasitiko. Tad vėliau Maskva ir skelbė, kad Lietuva savanoriškai įsijungė į sovietinių tautų šeimą. Nežiūrint to "savanoriškumo", vistiek tuoju masiniai areštai buvo vykdomi. Tariamam "liaudies seimui", buvo melagingai falsifikuojama tautos valia. Tad kuomet sukilusi tauta pradėjo šautuvais balsuoti, tai visai Maskvos kortas sumaišė.

Tačiau Maskva greitai susioriantavo ir pradėjo skelbti, kad tai tebuvo tik Berlyno agentų darbas. Yra aišku, kodėl Maskvai rūpi visa tai ant "agentų" suversti, bet reikia stebėtis, kad net lietuviai dabar tą pačią dūdą pučia. Jau net nebetenka apie Tomą Venclovą kalbėti, iš kurio nieko geresnio negalima tikėtis. Tačiau dabar Lietuvoje sąmoningai yra bandoma, visus karo meto žiaurumus "baltaraisčiams" suversti. Čia yra akiplėšiškas istorijos klastojimas, nes didžiuma vadinamų "baltaraisčių", tuos raisčius tik savaitę laiko tedėvėjo. Nes vo-

(Atkelta iš 1 psl.)

Yra žinoma, kad buvę KGB agentai yra įsivėlę į kriminalinę veiklą. Tas platus KGB tinklas, be abejo, turi savo šaknis ir Lietuvoje. LDDP atstovai nekreipia dėmesio į KGB veikėjų infiltraciją nei valdžioje, nei komercijoje. Ar partiečiams rūpi, kad buvę KGB pareigūnai ir kolaborantai perima bankus, svarbiausius valdžios postus, valdo komerciją?

Prokuratūra, kad ir norėdama sustabdyti nusikaltamumą, to padaryti negalėtų, nes krašto policija yra neveiksminga ir žmonės ją nepasitiki. Teismai neparodo savo nepriklausomybės. Retas teisėjas drįstų bausti mafiozus. Žmonės bijo eiti į teismą liudyti. Kriminalistai nepaiso įstatymų, nebijo policijos, prokuratūros nei teismų. Jiems priklauso gatvės ir valdžios koridoriai...

Opozicija gali ir privalo paskelbti konkrečią programą, pagal kurią buvę KGB tarnautojai ir žinomi nusikaltėliai negalėtų patekti į valdžios biurokratiją, teisingumo įstaigas ir teisėtas verslo ar gamybos firmas.

Asmenys, norintys tarnauti valdžioje arba įsigyti leidimą dirbti, pavyzdžiui, bankų srityje, turi įrodyti, kad jų rankos nesuteptos. Tarnavimas valdžioje yra privilegija, ne teisė. Leidimas verstis bankininkyste, draudimu, finansų ar kita veikla galinčia pakentkti tautiečiams, pasitikintiems valdžios išduotais leidimais, turi būti atsargiai išduodamas ir prižiūrimas.

Lietuvoje kyšių šiandien prašoma viešai, jie toleruojami ir net reikalaujami. Kuo daugiau yra privilegijuotų biurokratų, visokių nekoordinuotų ir neaiškių įstatymų bei dekretų tuo labiau klesti kyšininkavimas.

Prezidentas Algirdas Brazauskas žino, kad jo administracija gyvena iš kyšių. Bet jis prašo, kad spauda pozityviau rašytų apie Lietuvą, nes kitaip atbaugins užsienio investicijas... Prezidentas yra teisus. Valdžios korupcija atbaigo ir atbaidys rimtas

kiečiai ginkluotų civilių nepageidavo. Buvo net atvejų, pav. Alytuje, kur partizanus saugojančius tiltą, vokiečiai sušaudė. "Todėl PLB (o tuomi ir Br. Nainio) užsimojimus surinkti faktus, nesimant emociškai, pavyzdžiui smerkti, kad komunistams tarnavęs "stribas" buvo blogesnis už naciams pasišovusį tarnauti "baltaraištį" (Dirva 1994 m. balandžio 28 d.). Taip rašyti tegali tik tas, kuris istorijos nežino arba nori sąmoningai ją klastoti!

LIETUVOS TEISINGUMAS PREZIDENTO SEIFE

investicijas ir atves kraštą į visišką bankrotą. Daugiausia nukentės darbininkai ir kiti paprasti piliečiai – tie patys, kuriems kandidatas A. Brazauskas įrodinėjo, kaip jis mokėsias tvarkytis.

Bet partietis A. Brazauskas (nors pagal Konstitucijos nurodymus oficialiai iš partijos atsistatydinęs) negali tvarkyti valdžios iš principo. Jis remiasi sena nomenklatūra, kuri iš esmės yra supuvusi. Jos nebegalima išvalyti. Ją galima tik pakeisti.

Matydamas tolią netvarką krašte, prezidentas A. Brazauskas pasikvietė savo pagrindinius pareigūnus į kabinetą pakalbėti apie nekontroliuojamą padėtį. Posėdžio metu prezidentas pareiškė, kad jo "seife" yra kyšius imančių pareigūnų sąrašas. Jis to sąrašo neišdavė net prokuratūrai. Kodėl?

Manychiau, todėl, kad jeigu tas sąrašas yra išsamus ir tikslus, jo administracijos atstovai turėtų sėdėti ne iškilminguose valdžios rūmuose, bet kalėjimuose... Pagal vakarietiškos teisinės sistemos normas, toks nusikaltėlių sąrašo slėpimas, kurio dėka įvairaus lygio kriminalistai gali veikti, yra kenksmingas prezidento žingsnis.

Jeigu prezidentas tikrai turi tokį sąrašą ir jo neišduoda, jis toleruoja korupciją!.. Korupcija išplitusi visame krašte, o jos pareigūnų sąrašas saugomas prezidento "seife"!

Opozicija turi auksinę progą ir šventą pareigą paaiš-

kinti tautai, kaip ji, laimėjusi rinkimus, sustabdys korupciją. Žinoma, netoleruodama nešvaraus elemento tarp savų!

Pagrindinė JAV saugumo agentūra FBI, kovojanti su organizuotais kriminalistais, rūpinasi ir tarptautine mafija, galinčia kontroliuoti ne tik gatves ir miestus, bet ir valstybę. Artimiausia FBI įstaiga nuo Lietuvos yra Berlyne. Kodėl opozicija negalėtų kreiptis į FBI su prašymu padėti Lietuvai! Kodėl neatidaryti skyriaus Vilniuje?

Anais laikais Kaukazo gaujos padėjo Stalinui apipšinėti bankus ir tapo bolševikų kadrų baze. Vėliau tie patys plėšikai tapo saugumiečiais, čekistais, kagėbistais. Brežnevo laikais korupcija buvo išplitusi po visą Sovietų Sąjungą. Tuo metu komunistų partijos ir saugumo viršūnės dirbo ranka rankon su pagrindine ekonomika bei juodąja rinka.

Toks giminystės siūlas nuo Stalino iki šiandienos laikų – tai tas nelemtas ryšys tarp buvusių saugumiečių ir Maskvai lojalių partiečių bei šiandienos mafiozų. LDDP, kaip bolševikų – komunistų partijos vaikas, negali pakeisti savo prigimties. NEGALI NET SUPRASTI SAVO ESMINĖS LIGOS.

Ar esant tokiai situacijai Algirdas Brazauskas drįstų atidaryti savo seifą? Nemanau! Manau, kad tai gali padaryti rimta, gerai persiorganizavusi opozicija. Tam laiko yra labai nedaug!

(Lietuvos aidas)

Prisiminimo Dieną Clevelando Šv. Jurgio bažnyčioje Žalgirio šaulių kuopos, Ramovėnų ir Kat. karo veteranų 613-to posto vėliavos.
G. Juškėno nuotr.

PIRMIENI ŽINGSNIAI NAUJOSE PATALPOSE

Balandžio 28 d. buvo atidarytos Lietuvos Misijos Jungtinėse Tautose ir Lietuvos Generalinio konsulato naujos patalpos. Patalpas atidarė užsienio reikalų ministras P. Gylys. Trumpą žodį tarė ambasadorius A. Simutis ir Generalinis konsulas L. Kučinskas. Atidaryme ir priėmime dalyvavo amb. dr. A. Eidintas bei kitų valstybių ambasadoriai ir konsulai.

Šios patalpos tikrai išpūdingos. Jos yra pačiame New Yorko centre, naujai pastatyto dangoraižio trečiame aukšte. Ta proga pateikia keletą klausimų Generaliniam konsului L. Kučinskui, į kuriuos jis mielai sutiko atsakyti.

Kiek teko girdėti, Užsienio reikalų ministerija pavedė jums surasti ir nupirkti šias patalpas. Gal galėtumėte papasakoti, kokia yra šių patalpų paskirtis ir kodėl pasirinkote šią vietą? Juk naujai nupirkto patalpos turėjo Lietuvai brangiai kainuoti.

Surasti patalpas Misijai ir Generaliniam konsulatui buvo labai sunkus uždavinys, kadangi mes disponavome palyginti nedidele pinigų suma, gauta už pastatus, perduotus JAV Ambasadai Vilniuje.

Po ilgo ir įtempto ieškojimo buvo išrinkta apie 10 daugiau ar mažiau tinkamų pastatų, kuriuos apžiūrėjo iš Vilniaus atvykusi Užsienio reikalų ministerijos komisija. Remiantis šios komisijos rekomendacija, Vilniuje buvo priimtas sprendimas pirkti patalpas Nr. 420 5-je Avenue. Sprendimas buvo pagrįstas tuo, kad patalpų vieta yra tinkama reprezentacijai, pastatas naujas ir gražus, patalpos nepertoliausiai nuo Jungtinių Tautų, kas buvo svarbu Misijai.

Naujosios patalpos buvo nupirkto ir pilnai įrengtos už lėšas, gautas pardavus pastatus Vilniuje. Be to, įrengiant patalpas, mes patys atlikome taip vadinamą "contract management", kas leido sutaupyti Lietuvos valstybės iždui apie 10 tūkst. dolerių. Tą darbą daugiausiai dirbo Generalinio konsulato kanceliarijos vedėja Jūratė Narušytė, kuri yra studijavusi statybos ekonomiką Vilniaus Technikos Universitete.

Kodėl dabar turimos patalpos tapo netinkamos? Kodėl negalėjote išsiversti su dabartinėmis patalpomis?

Iki šiol Generalinis konsulas iš viso neturėjo jokių patalpų. Senąsias patalpas buvo pilnai užėmusi Misija Jungtinėse Tautose, kuriai ir taip ten buvo ankšta. Mes gi

buvome priversti pusantrų metų dirbti privačiuose butuose, o interesantus priiminti gyvenamojo namo vestibulyje (lobby). Dar gerai, kad namo administracija leido mums tai daryti. Mūsų kompiuteris ir kopijavimo aparatas stovėjo ant virtuvės stalo, o susirašinėjimui teko naudotis pašto dėžute, kas sudarydavo daug keblumų. Aš iš viso stebiuosi, kaip mes sugebėjome iškentėti tokį ilgą laiką tokiose sąlygose ir dar susitvarkyti su konsulato darbu.

Kokius darbus ir pataravimus atlieka konsulas?

Konsulato atliekamiems darbams išvardinti čia neužtenka vietos. Paminėsiu tik, kad vienas iš svarbiausių Generalinio konsulato New Yorko uždavinių yra ekonominių ryšių su Lietuva vystymas – tai investicijos, bendros įmonės, užsienio prekyba, Lietuvos firmų ir įmonių dalyvavimas įvairiose parodose ir mugėse. Lietuvos gaunamas pelnas iš ekonominių ryšių ateityje turėtų dešimteriopai padengti konsulato išlaikymo išlaidas. Svarbus darbo baras yra pilietybės dokumentų – Lietuvos Respublikos piliečių pasų, grįžimo pažymėjimų, vaiko kelionės dokumentų išdavimas, įvairių dokumentų legalizavimas, notariniai patarnavimai, taip pat vizų išdavimas. Ne paskutinėje vietoje turėtų būti mokslo ir kultūros reikalai, kuriais kol kas, deja, neturime galimybės užsiimti.

Kiek dirbs konsulate personalo ir koks bus jo sąstatas?

Šiuo metu Generaliniame konsulate dirba 3 žmonės, įskaitant mane. Artimiausiu metu laukiame atvykstant dar dviejų darbuotojų, taigi, būsime penkiese. Ir tai būtų pats minimumas, atsižvelgiant į darbų apimtį ir į tai, kad mes per metus priimame keletą tūkstančių interesantų. Amerikos lietuviai sudaro maždaug trečdalį mūsų klientų.

Kaip galima gauti vizas įvažiuoti į Lietuvą ir kaip ilgai trunka jas gauti?

Norint gauti vizą reikia mums paskambinti arba parašyti ir atsiųsti mums pasą su viena nuotrauka ir užpildyta vizine anketa. Vizos išdavimas užtrunka tiek, kiek reikia laiko laišku nusiųsti pirmyn ir atgal. Vizines anketas taip pat galime atsiųsti faksu. Pasus patartumėte siųsti "certified mail", o esant reikalui greičiau gauti vizą – Fedex'u.

Kiek per metus išduoda-

te vizų? Kiek jos galioja?

Per metus išduodame iki 2 tūkstančių vizų, o jų galiojimo laikas – nuo 10 dienų iki metų, priklausomai nuo to, kam kokios reikia.

Kaip galima Amerikoje gyvenantiems lietuviams gauti pasą?

Norint gauti Lietuvos Respublikos piliečio pasą, reikia kreiptis į Generalinį konsulatą ir mes painformuosime, kokius dokumentus mums reikia atsiųsti.

Girdėjome, kad gauti pasą trunka šeši mėnesiai. Kodėl taip ilgai? Ar šis procesas bus pagreitintas ateityje?

išspręsti kai kurie teisiniai bei techniniai klausimai, ir mes turėsime galimybę išduoti pasus New Yorke. Tada tai užtruktų porą dienų.

Kokios galimybės yra atgauti turtą Lietuvoje ir kaip konsulas gali padėti tai atlikti?

Dėl nuosavybės atgavimo reikia kreiptis į Lietuvos įstaigas pagal nuosavybės buvimo vietą. Generalinis konsulas čia gali tikrai suteikti informaciją arba padėti išspręsti vieną kitą įstrigusį klausimą.

Ką patartumėte važiuojantiems į Dainų šventę?

ties planai ir uždaviniai?

Mūsų artimiausios ateities planai yra, visų pirma, pilnai įsikurti naujose patalpose, įsigyti visus reikalingus baldus ir technikos priemones, sukurti patogią komunikacijos sistemą. Netgi dirbdami pačiomis sunkiausiomis sąlygomis, mes visada stengdavomės padėti piliečiui, patekusiame į sunkią situaciją, net jeigu tai atsitiko dėl jo pačio kaltės. Esame gavę daugybę padėkų iš žmonių, kuriems esame padėję labai komplikuotose apylinkėse. Tikimės, kad naujose patalpose mums bus žymiai

Iš Kairės: Lietuvos Užsienio reikalų ministras P. Gylys, Lietuvos Generalinis konsulas New Yorko Kučinskas, Ukrainos Generalinis konsulas V. Kūžanivskis, Vengrijos Generalinis konsulas L. Balazs ir Lenkijos Generalinis konsulas J. Surdykowski su žmona. Algirdo Sperauskos nuotr.

Šiuo metu paso išdavimas užtrunka taip ilgai dėl to, kad, surinkę reikalingus dokumentus, mes siunčiame juos į Vidaus reikalų ministeriją, kuri labai perkrauta darbu, kadangi reikėjo išduoti pasus visiems Lietuvos piliečiams. Taigi, pasų tekdamo laukti keletą mėnesių. Mes tikimės, kad ne vėliau kaip po kelių mėnesių bus

Važiuojantiems į Dainų šventę patartume iš anksto susitvarkyti nakvynės klausimus, kadangi į Vilnių dar suvažiuos ir dešimtys tūkstančių žmonių iš kitų Lietuvos miestų. Taip pat maloniai prašytume iš anksto pasirūpinti vizos gavimu, kad mūsų neužgriūtų daugybė klientų pačiu paskutiniu momentu.

Kokie yra konsulato ate-

lengviau dirbti ir kad generalinis konsulas palaipsniui taps Lietuvos vartais į Ameriką.

Baigdamas norėčiau pasinaudoti proga perduoti pačius nuoširdžiausius linkėjimus visiems "Dirvos" skaitytojams.

Su Generaliniu konsulu kalbėjosi A. Sperauskas.

VALDAS ADAMKUS NORTHWESTERN UNIVERSITETO TEISĖS GARBĖS DAKTARAS

(Atkelta iš 1 psl.)

V. Adamkus savo karjerą federalinės valdžios tarnyboje pradėjo 1969 metais, kai jis tapo Ohio upės baseino regioninio ofiso Cincinnatije direktoriaus pavaduotoju (vėliau direktoriumi). 1972 metais jis jau JAV delegacijos vadovas, daug padaręs, kad būtų pasirašyta JAV ir Sovietų sąjungos sutartis aplinkosaugos srityje, ne kartą dalyvavęs derybose Baltijos valstybėse, Lenkijoje, Tolimuosiuose Rytuose, Jungtinėse Tautose. Jis buvo pirmasis EPA atstovas 1974 metais pakviestas skaityti paskaitą į buvusiąją SSSR, o 1975 metais tapo JT PSO patarėju. Tuomet jis jau galėjo padėti ir Lietuvos aplinkosaugai.

Vienas svarbiausių siekių, kurį Valdas Adamkus įgyvendino, tai Didžiųjų ežerų, kurie kaip tik yra jo regione, išvalymas. Ne veltui William D. Ruckelhaus, buvęs pirmuoju ir penktuoju EPA administratoriumi, pabrėžė, kad Adamkus "atliko savo darbą Didžiųjų ežerų švarinimui taip gerai, jog vieną tų ežerų pavadinus jo vardu būtų vicinintėlis tinkamas atsidėkojimas už įdėtą darbą ir sumanumą ežerų išsaugojimui".

Šalia tiesioginių pareigų vykdymo, Valdas Adamkus aktyviai reiškėsi ir dabar tebesireiškia visuomeninėje veikloje. 1957 - 1959 metais jis studentų draugijos "Santara" prezidentas, nuo 1961 metų - "Margučio" lietuviškos radijo programos prezidentas. Adamkaus pavardę

prisimename nuo 1956 metų, kai jis suorganizavo parašų rinkimą visoje Amerikoje dėl humanitarinės pagalbos kenčiantiems lietuviams Sibire. Kaip Amerikos lietuvių jaunimo delegacijos pirmininkas, jis įteikė peticiją su 40,000 parašų tuometiniam viceprezidentui Richard Nixon. Už šiuos ir kitus darbus Amerikos lietuviai ne kartą rinko Valdą Adamkų "metų žmogumi" ir skyrė įvairių apdovanojimų. O jau 1949 metais Valdas Adamkus Amerikos žemyną pasiekė teturėdamas 5 dolerius kišėne.

Turbūt geriausiai Valdą Adamkų apibūdina teisėjas Alvin Liebling, Northwestern universitetui rašytame laiške, kuriame pažymima, kad "tai unikalūs žmogus, kuriuo mūsų bendruomenė, o jos dalis yra ir Northwestern universitetas, gali didžiuotis, suteikdama šį garbės vardą"

JAUNIEJI "GRANDINĖLĖS" ŽIEDAI

Aurelija M. Balašaitienė

Birželio 10 dienos vakare baltais ir melsvais balionais padabintoje Dievo Motinos auditorijoje besirenkančius svečius linksmomis melodijomis pasitiko populiariusis akordeonistas Rimas Biliūnas, be kurio muzikos ne vien "Grandinėlės" šokėjai bet ir retas kitas linksmas renginys neapsieina. Grandinėlės Jaunųjų grupės "Didžio šokio" vakaronę pravedė jos mokytoja ir vadovė Aida Bublytė, talkininkaujama Jūlytės Bartkutės ir Rimos Žiedonytės. Aida Bublytė pa-

bateliais ir baltomis kojinais. Ant marškinėlių buvo išrašytas grupės pavadinimas ir dailiai nupiešta jaunų šokėjų pora. Visų mergaičių galvelės buvo papuoštos rūtų vainikėliais. Keturiolikos šokėjų tarpe buvo ir du mikiūs berniukai... Grupę sudaro jaunimas tarp 8 ir 11 metų. Toji vakaronė yra lyg ir pasirošimas ateičiai, todėl ji buvo pavadinta "Į didį šokį".

Programa prasidėjo su "parodomąja pamoka". Šokėjai demonstravo perėjimus, apsisukimus, įvairius šokių

Grandinėlės vaikų grupės vadovės šoka parodomąjį šokį. R. Žiedonytė, A. Bublytė ir J. Bartkutė. V. Bacevičiaus nuotr.

Po pirmo pasirodymo. Grandinėlės vaikų grupė su vadovėmis. Iš k. J. Bartkutė, A. Bublytė, muzikantas R. Biliūnas ir R. Žiedonytė.

sveikino susirinkusius, daugumoje tėvelius ir senelius, ir įvedė keturioliką jaunų šokėjų, apsirengusių originaliomis "uniformomis" – mėlynais marškinėliais, juodais sijonėliais, baltais sportiniais

žingsnius, grakščiai atlikdami komplikuitus perėjimus. Toliau sekė išbaigtų "šokių pynės", gyvai sušokant "Grybs, grybs", "Suk, suk ratelį" ir "Vėdarą". Trečioje programos "Žaidimų" dalyje

mergaitės šoko "Žiedus" su bijūnų žiedais, komplikuitą "Audėjėlę" ir "Bijūnus". Kai pasigirdo "Pučia vėjas", beveik visa publika įsijungė į dainą ir buvo įtraukta į šokį. Buvo gražu matyti net kelias

kartas šokėjų sukantis rateliu, plojant rankomis. "Šitam dideliui būry" jau net sunku buvo matyti mažuosius šokėjus tarp vyresniųjų.

Programai pasibaigus, šokėjai gražiai išsirikiavo, grakščiai nusilenkė ilgai ir triukšmingai plojančiai publikai, o mokytoja Aida Bublytė "Grandinėlės" ikūrėją Aleksandrą Sagienę apdovanojo grupės marškinėliais. Toliau sekė abupusės padėkos – Rima Žiedonytė dėkojo Aidai Bublytei už kantrybę ir pasišventimą, o Aida dėkojo Rimui Biliūnui už grojimą, kun. Gediminui Kijauskui už patalpas, Adai Stungienei už suruoštas vaišes, ir eilei kitų, prisidėjusių prie jaunųjų šokėjų grupės darbų.

Pasigėrėtina buvo ir tai, kad programos metu mažosios šokėjos deklamavo patriotinio turinio eilėraščius ir drąsiais balseliais pranešinė-

jo programą. Dailiai atspausdintose programose išryškėjo jaunųjų grupės darbo pagrindinė idėja: "Lietuvių tautai priklausom gyvendami ne vien sau... tarnaujam tautai kūnu ir dvasia" ir tai, kad jie "Ruošiasi į didį šokį".

Vakaronė ypatingai vertinga tuo, kad pati jauniausioji išeivijos karta turi progą persiimti lietuviška dvasia, įsipareigoti savo tolimai tėvų žemei ir visuomenei parodyti savo darbo vaisius, tik gaila, kad plačioji visuomenė parodė per mažai susidomėjimo. Ir šokėjams, ir išeivijos ateitimi susirūpinusiems būtų buvę maloniau matyti salėje ne kelias dešimtis šokėjų artimųjų, bet kelis šimtus ir tų, kurie nesigiminiuoja su šokėjais... Paskata yra būtina ir mokytojoms, ir vadovėms, ir patiems jauniems. Tai ne tik malonus vakaro praleidimas, bet ir pareiga.

Iš visur apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

ne gintis nuo kaimynų puolimų, bet pilietinių karų bei kariuomenės generolų sukilimų ir perversmų reikalams. Mozambiko valdžia Afrikoje buvo, kaip ir Etiopijoje, marksistinė. P. Afrikos vyriausybės siuntė prieš tas valdžias kovojusiems sukilėliams milžiniškus kiekius įvairių ginklų. Dabar, tiems vidiniams karams pasibaigus, tie P. Afrikos siūsti ginklai, juodosios rinkos keliais grįžta Pietų Afrikon į nusikaltėlių rankas.

Skiepai ar Tankai?

Minėtas JT raportas teigia, kad pasauliniuose konfliktuose nuo 1989 metų, o tų konfliktų buvo 82, tik trys jų buvo tarp kelių kaimyninių, valstybių kariuomenių. Visi kiti konfliktai, o jais įrašomi tik tokie susikirtimai, kur žuva daugiau 1,000 žmonių,

įvyko valstybių viduje, tarp vienos valstybės piliečių. Minimi Angolos, Somalijos, Sudano, Afganistano, Kasmiro konfliktai.

Žmonių Plėtros agentūra nurodo, kad už Britanijoje Nigerijos pirktų sunkiųjų tankų kainą, Nigerijos karinė valdžia būtų galėjusi paskiepyti du milijonus kūdikių, kurie mirė dėl skiepi stokos. Už Indijos pirktus iš Rusijos MIG – 29 kovos lėktuvus, Indijos valdžia galėjo suteikti 15 milijonų Indijos mergaičių pradžios mokslą, o jos liko beraštės, nes nebuvo lėšų.

Lyginant, kiek kurios šalys išleidžia ginklams ir kariuomenei, minėta JT įstaiga palygina, kiek tos pačios valstybės skiria savo biudžetuose lėšų sveikatai ir švietimui. Buvusi Burma, dabartinė Myanmar, karo reikalams skiria 220 nuoš. daugiau,

Angola – 210 nuoš. daugiau, Jemenas – 200, Etiopija – 200, Pakistanas – 125 nuoš. daugiau. Jei turtingosios valstybės turi apie vieną gydytoją kiekvienam 400 gyventojų, tai tokia generolų valdoma Nigerija, nežiūrint jos turtingų naftos šaltinių ir didelių pajamų, vieną gydytoją turi 6,900 gyventojų. O kiekvienam gydytojui ji turi 83 gerai ginkluotus kareivius. Ilgai Etiopiją valdęs komunistas Mengistu išleisdavo ginklams dusek tiek, kiek Izraelis, kuris apsuptas karingų kaimynų arabų. Nežiūrint to, Izraelyje vienam gydytojui tenka tik 345 gyventojai.

Žydi juodoji rinka

Šalia oficialios ir viešos ginklų prekybos pasaulyje vyksta gan gerą pelną nešanti slapta prekyba, kuri apeina įvairius draudimus, sankcijas. Dažnai toje prekyboje įveliami valstybių sienų muitininkai, dokumentų padirbė-

jai, uostų pareigūnai. Tuos spapta pristatomus ginklus gauna teroristų grupuotės Airijoje, Bosnijos musulmonai, Azerbaidžano, Kambodžijos, buvusios Jugoslavijos kovotojai kaip kroatai, ginklai pasiekia Albaniją. Gandai eina, kad buvusi sovietų Raudonoji armija, palikdama Vokietiją, sugebėjo "nurašyti" daug tankų ir helikopterų, nekalbant jau apie mažuosius ginklus.

Pigesnių ginklų galima gauti iš Kinijos ir Šiaurinės Korėjos. Slapta Ginklų prekyba apimanti 10 bil. dol. per metus. Kaip rašo Ed. Lurance "Political Science Quarterly", VI 107, Nr 3. 1992. Šiaurinės Korėjos aviacija turi 87 JAV-se gamintus malūnsparnius, gamintus Hughes įmonės. Prieš dešimt metų viena prekybos bendrovė išsiuntė malūnsparnius per Japoniją ir Europos uostus, kur dėžės buvo pakrautos į sovietų pre-

kinius laivus, kurie plaukią į Hong Kongą, bet nuplaukė į Šiaurinę Kopręją.

Nemažai sunkumų su savo prekėmis turi buvusioji Čekoslovakija. Jau nuo Habsburgų imperijos dienų, Čekoslovakijos Škoda gamindavo gerus ginklus. Jos gaminti įrengimai radaro stotyse buvo aukšto lygio. Dar 1987 m. Čekoslovakija buvo septinta didžiausia pasaulio ginklų gamintoja. Dabar, atsiskyrus Slovakijai, Čekijai liko tik aukštos technologijos ginklų gamyba aviacija, radarų, lazerio spindulių, ypatingų sprogmenų gamyba. Slovakijoje gaminami tankai, artilerijos pabūklai. Slovakija laukia daugiau užsakymų iš Sirijos, Pakistano, Jungtinio Arabų Emirato, nekalbant jau apie Iraną ir Iraką. Čekija ir Slovakija viliasi, kad ginklų pramonės nereikės daugiau mažinti, ji jau sumažinta 30 nuoš. Stai ga pradingo 60,000 darbų.

TAUTOS FONDO TARYBOJE

Tautos Fondo taryba birželio 4 d. išrinko žinomą New Yorko visuomenininką Joną Vilgalį naujuoju TF valdybos pirmininku. J. Vilgalys perima pareigas iš ligamečio valdybos pirmininko Aleksandro Vakselio, kuris pasi- lieka TF taryboje. Rinkimai vyko TF naujai išrinktos tarybos posėdžio metu New Yorke.

\$150 ir \$250. 90% studentų, kuriems šį kartą buvo suteiktos stipendijos, yra iš tremtinių šeimų. Viso stipendijoms paskirta \$12,950.

Vykdamas Tautos Fondo užduotį stiprinti demokratizacijos procesą ir jo išraišką Lietuvoje, parama buvo suteikiama įvairiems leidiniams ir projektams. Tarp jų, paramos susilaukė "Atgimi-

mos, tikslu atsikviesti jaunimo vadovą susipažinti su Neringos stovyklos metodais, kad grįžęs į Lietuvą galėtų kitus jaunimo vadovus su tais metodais supažindinti, taip pat patenkintas. Finansinė parama suteikta penkiems studentams, šiuo metu studijuojantiems Thomo Aquiniečio kolegijoje Kalifornijoje, nusipirkti studijoms knygas. Paremtas projektas paruošti

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS APLINKRAŠTIS #7

1994 m. birželio 15 d.

*Gerbiamiems Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Garbės nariams, Tarybos nariams
ir Skyrių pirmininkams*

Didž. Gerbiamieji,

1. – 23-čiasis Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos seimas rengiamas š.m. rugsėjo mėn. 2-4 d.d., Detroito. Seimo rengimu rūpinasi Detroito Tautinės Sąjungos skyrius.

Skyrių pirmininkai prašomi sušaukti skyrių susirinkimus ir išrinkti atstovus į seimą. Atstovai renkami po vieną nuo kiekvienos pilnos ir nuo vienos nepilnos dvidešimties skyriaus narių.

Seimo banketo metu bus pagerbtas ALT sąjungos garbės narys, didž. gerb. Ambasadorius prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis, jo 85-rių metų amžiaus ir 60-ties metų diplomatinės tarnybos proga.

Pasistenkime gausiai seime dalyvauti ir parodykime, kad esame gyva organizacija ir domimės Sąjungos reikalais.

Seimo metu įvyks "Vilties" draugijos ir Tautinio Kultūros Fondo suvažiavimai.

Platesnė informacija ir seimo darbotvarkė bus išsiuntinėta vėliau.

2. – Š.m. liepos mėn. 8-12 d.d. Vilniuje rengiamas Pasaulio lietuvių tautininkų kongresas. Mūsų žiniomis Kongrese žada dalyvauti apie 30 tautininkų iš Amerikos. Bus proga pabendrauti su Lietuvos tautininkais, geriau pažinti vieni kitus, išgirsti jų pageidavimus, veiklos planus, rūpesčius ir paieškoti būdų, kaip galėtumėm geriau prisidėti prie Lietuvos

tautininkų veiklos stiprinimo. Sveikiname Kongreso rengėjus – Lietuvos Tautininkų sąjungą ir linkime sėkmingo kongreso.

3. Tautinio Kultūros Fondo pastangomis yra išleista "Lietuvos Gyventojų Genocidas" – 1-mas tomas, 803 pusl., kaina \$30 dol.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi pranešti fondo išdininkui Oskarui Kremeriui, adresu: 1005 Sherwood Dr., La Grange Park, IL 60525

4. Vajus tautinei veiklai plėsti Lietuvoje tęsiamas toliau. Padaryta graži pradžia, bet užsibrėžtiems uždaviniams įgyvendinti reikalinga tolimesnė mūsų parama.

Todėl dar kartą kreipiamės į visus Tautinės sąjungos narius bei tautinei minčiai pritariančius gerai apsvarstyti reikalo svarbą ir ateiti į talką užsibrėžtų uždavinių įgyvendinimui.

Pageibėkime Lietuvos tautininkams ruošti kelią į šviesesnį Lietuvos rytojų, išlaikant ir stiprinant Lietuvos patriotinę ir tautinę spaudą.

Čekius prašome rašyti: "National Lith. Soc. of America" vardu ir siųsti išdininkui Oskarui Kremeriui.

Gili padėka aukojusiems, laukiame ir toliau Jūsų finansinės talkos ir paramos.

Jūsų, *Leonas Kriaučeliūnas*
ALT s-gos pirmininkas
Laima Šimulienė
ALT s-gos sekretorė

Tautos Fondo vadovybė ir Gen. Konsulas L. Kučinskas su amb A. Simučiu, jo sukaktuvių paminėjimo proga: I-a eilė iš k.: Tarybos pirm. J. Giedraitis, p. J. Simutienė, amb A. Simutis, kon. L. Kučinskas, R. Razgaitienė, valdybos pirm. J. Vilgalys
II-a eilė: T. Vainius, dr. A. Lukoševičius, A. Vakselis, J. Nasvytis, P. Povilaitis, A. Vedeckas, dr. L. Kriaučeliūnas, J. Valaitis. Trūksta: V. Vėbraištės – Gust, prof. R. Vaičiūčio, T. Vytuvienės, M. Žukauskienės.

Šioje antroje Tautos Fondo tarybos darbo sesijoje dalyvavo 14 iš 15 išrinktų tarybos narių. Darbotvarkė buvo plati, apimanti organizacinius darbus, paramos prašymų svarstymus bei ateities planus. Posėdis vyko draugiškoje, darbingoje nuotaikoje.

Nutarta paremti 70 studentų Lietuvoje stipendijomis, kurių kiekviena yra tarp

mo" laikraštis, žurnalas "Naujoji viltis", Šalčininkų rajono lietuviškos mokyklos, Panemunėje statomas paminklas partizanams.

Tautos Fondas paskyrė \$10,000 ALT'o Fondui, siekiant remti Jungtinio Baltų Komiteto darbą lietuviškos informacijos srityje Washingtono. Neringos koordinavimo komiteto prašymas para-

vaizdajuostei apie teismus Lietuvoje po Antrojo pasaulinio karo.

Tautos Fondo tarybos pirmininkas Juozas Giedraitis birželio 8 d. išvyko į Lietuvą, kur jis giliau panagrinės galimybes, kur ir kaip Tautos fondas galėtų talkinti Lietuvai demokratizacijos kelyje ir padėti Sibiro tremtiniais.

Rasa Razgaitienė

jimų programos perduotos Litanistikos Tyrimo ir Studijų centrui Chicagoje.

Dainų ir muzikos gaidos pasiliko universiteto muzikos bibliotekoje. Lietuviškos plokštelės perrašytos į magnetofono juostas su plokštelių viršeliais yra Audio and Visual departmente.

Knygos yra įtrauktos į bibliotekos kartoteką. Vienos iš jų yra išsklaidytos po visa biblioteką atitinkamose kategorijose. Kitos, apie 2000 knygų, yra lietuviškų knygų kolekcijoje. Visos knygos anglų kalba yra atitinkamuose bibliotekos skyriuose. Biblioteka pasilaikė tik po vieną egzempliorių. Kiti egzemplioriai buvo perduoti Litanistikos Tyrimo ir Studijų centrui Chicagoje. Dauguma šių knygų iš Chicago iškeliavo į Lietuvą.

Įdomiausias skyrius tai lietuviškų žurnalų, kurių yra gerokai virš 100 pavadinimų. Kai kurie žurnalai išleisti praeito šimtmečio pabaigoje arba šio šimtmečio pradžioje. Leidimo vieta: Tilžė, Seinai, Vilnius ir įvairios vietovės

LITUANISTINIAI RINKINIAI KENTO VALSTYBINIAME UNIVERSITETE

Pranas Joga

Kento Valstybinio universiteto profesoriaus John Cadzow iniciatyva pradėta rinkti lituanistinę medžiaga universiteto bibliotekai. Per kelerius metus buvo sukaupta gana gausus rinkinys įvairios lietuviškos medžiagos. Ji ilgą laiką gulėjo lentynose, nes buvo tvarkoma po kelias valandas per savaitę lietuvių studentų. Sistemingiau pradėjo dirbti Rūta Gaškienė. Jai baigus studijas, universiteto bibliotekos vadovybė į talką pakvietė Praną Jogą, kuris per kelius mėnesius padėjo sutvarkyti visą medžiagą.

Buvo sutarta, kad surinkta medžiaga bus suskirstyta į: medžiagą, kuri pasiliks universiteto bibliotekoje, medžiagą, kuri ankstyvesniu susitarimu, bus persiunčiama į Center for Research Libraries, Chicagoje ir medžiagą, kuri bus perduodama Litanistikos Tyrimo ir Studijų centrui Chicagoje. Prieš šį susitarimą universiteto bib-

lioteka siuntinėdavo turimos ekstra medžiagos sąrašus į kitus universitetus bei archyvus ir jiems pageidaujant perduodavo.

Reikia prisiminti, kad Kento Valstybinio universiteto biblioteka saugo tik knygas ir žurnalus. Periodinių laikraščių popierius greitai sutrūnija ir jų ilgiau negalima išlaikyti, jei nedaromos filmų kopijos. Tam darbui universiteto biblioteka neturi lėšų.

Peržiūrėjus visus rinkinius medžiaga buvo suskirstyta sekančiai:

Periodiniai laikraščiai persiūsti į Center for Research Libraries ir Litanistikos Tyrimo ir Studijų centrą. Abi šios įstaigos pažadėjo artimai bendradarbiauti pasidalinant turimą medžiagą.

Visos maldaknygės, giesmių knygos, kai kurios spausdintos praeitame šimtmetyje, Amerikoje ir Lietuvoje spausdinti knygos formato kalendoriai ir parengimų bei minė-

PRISIEKĖ PRANAS KŪRIS

Birželio 20 d. Strasbūre Europos žmogaus teisių teisimo sesijoje iškilmingai prisiekė šio teismo teisėjas, Lietuvos atstovas, Pranas Kūris. Lietuvos Respublikai pasirašius 1950 m. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, LR Prezidentas pateikė Europos Tary-

bai trijų Lietuvos kandidatų į Europos žmogaus teisių teisimą sąrašą. Šių metų balandžio 13 d. Europos Tarybos parlamentinė asamblėja slapto balsavimu žmogaus teisių teisėju išrinko Praną Kūrį. Šio Lietuvos atstovo kadencija pasibaigs 2004 metų sausio mėn. (Tiesa, 06.223)

ORIGINALUS JAUNŲJŲ LIETUVOS FIZIKŲ PRIETAISAS

Šį pavasarį du jauni Lietuvos fizikai R. Grigaliūnas ir A. Malickas sukonstravo prietaisą, kurį sudaro miniatiūrinė videokamera, perduodanti akies duomenis į kompiuterį, kuris nustato šimtą akies specifinių požymių, juos apdoroja ir nustato žmogaus tapatybę. Kaip pasakė

A. Malickas, klaidos tikimybė tik 0,00001 proc. Pasak kūrėjų, ši sistema galėtų pakeisti kreditines korteles, kodus, ar kitus žmogaus identifikavimo metodus standartinėse apsaugos sistemose. Šiuo prietaisu jau susidomėjo Lietuvos bankų apsaugos skyriai. (AGEP)

PALIEKAME SAVO IŠSAUGOTUS LOBIUS

Gailutė Valiulienė

Į Balzeko lietuvių kultūros muziejų vis dažniau atsilanko testamentų vykdytojai ir, su dideliu nuoširdumu prisimindami savo draugus, atneša jų išsaugotus daiktus. Per šiuos daiktus mes galime stebėti žmogaus nueitą kelią ir didžiulius jų asmenybių taurumą ir tvirtą tikėjimą, kad tėvynei laisvė bus iškovota. Štai prieš mūsų akis kabo tamsiai mėlynos spalvos uniforma, kurią dėvėjo Juozas Rimkevičius, priklausęs Vokietijoje daliniams, dirbusiems amerikiečių gerovei. Ant uniformos rankovės trispalvės ženklas. Pradėję karo metu tėvynę, šie vyrai jungėsi naudingam dar-

bui ir su dideliu pasididžiavimu norėjo parodyti tuomet karo audrų sujauktoje Europoje savo tautinę ypatybę.

Žavimės ir didžiule įrėmintą nuotrauka, skaitydami, kad tai pirmojo Lietuvos prezidento Karo Mokyklos 18-toji laida, 1936 metai. Daug lankytojų praeis ir gėrėsis šių jaunų vyrų, tik ką baigusią karo mokyklą, veidais. Praslinkus beveik 60 metų nuo tos laimingos dienos ir karo mokyklos dėstytojai atrodo tokie jauni ir ugingi.

Į delną gali tilpti ir išsaugoti karo mokyklos ženklai. Į kovą pasiruošęs raitelis su raidėmis aplinkui LKM (Lie-

Dvasišiai pravedę ekumenines pamaldas Clevelande. Iš kairės: pamokslą pasakęs P. Barbins, Šv. Jurgio liet. parap. klebonas J. Bacevičius, latvių evang. liut. kleb. L. Grendze, estų kunigas iš Toronto A. Kass, Dievo Motinos parap. kleb. G. Kijauskas, S.J. ir latvių baptistų kun. A. Usis.

Janis Ladusans nuotr.

tuvos Karo Mokykla) puošė kariūno krūtinę, o kepurės žymuo, lyg didžiausia brangenybė išsaugota kitoms kartoms, kad suprastų kariuomenės įtaką savo kraštui. Tai tikrai brangus karininko Juozo Rimkevičiaus palikimas.

Muziejaus atskirame kambaryje sutelkti Lietuvos kariuomenės daiktai: medaliai, ženklai, žymenys ir nuotraukos padės mūsų lituanistinių mokyklų mokiniams palyginti ano meto karininkų aprangą, su šiuometiniais Lietuvos kareiviais. Išsaugdami šiuos praeities daiktus, mirusieji į mus prakalba ypatinga kalba, lyg norėdami papildyti mūsų dienas, lyg norėdami pasakyti kad verta dirbti ir priklausyti mažai tautai, kuri tebėra gyva.

CLEVELANDIEČIAI PAMINĖJO BAISŲJĮ BIRŽELĮ

Penkioliką kartą iš eilės Clevelando lietuviai, drauge su latviais ir estais, paminėjo tragiškus birželio įvykius, prisimindami sovietų režimo sunaikintus bei ištremtuosius Baltijos kraštų žmones, pradėdant 1941 m. birželio mėn. masiniais trėmimais į Sibirą.

Anksčiau šie minėjimai susidėdavo iš pamaldų ir politinio pobūdžio, minėjimų bei viešų susirinkimų, pabrėžiant neteisėtą sovietų okupaciją ir Baltijos tautų genocidą. Baltijos kraštams atstačius savo nepriklausomybes, pasitenkinama su ekumeninėmis pamaldomis.

Šių metų paminėjimas įvyko sekmadienį, birželio mėn. 12 d., Clevelando Lie-

tuvių Kultūriniam Darželyje. Pamaldas anglų, lietuvių, latvių ir estų kalbomis atlaikė lietuvių klebonai J. Bacevičius ir G. Kijauskas, vietiniai latvių kunigai ir svečias, estų kunigas iš Kanados.

Pamaldų metu kelias giesmes solo giedojo latvių bosas dr. V. Usis, kitas visi dalyviai. Pamaldos baigtos dvasiškių palaiminimais ir JAV ir Baltijos valstybių himnais.

Nors visą savaitgalį grasino lietus, bet minėjimo metu oras buvo palankus ir sutraukė virš šimto dalyvių. Paminėjimą – pamaldas rengė Clevelando Baltų Komitetas.

A. Pautienis

SIBIRO TREMTINĖ

(Stasės Bogušytės-Skipitienės 115-ji gimtadienį ir 51-sias mirties metines prisimenant)

Marija Garbačiauskienė

Savo motiną pradėdau prisiminti nuo tada, kai mūsų šeima Pirmojo pasaulinio karo metu gyveno Maskvoje. Atsimenu, kaip ji, mane šukuodama, pasakodavo pasaką apie tikrą ir netikrą karalaitį (pagal M.Tveno apysaką), vis pabrėždama, kad kai tikras karalaitis grįžo į rūmus, pamatęs kaip vargšai gyvena, tapęs karaliumi visada padėdavo nuskriaustiesiems. Man būdavo labai gaila tų vargšų. Matyti ir mamai buvo gaila ir ne vien tų iš Marko Tveno apysakos. Mama mylėjo žmones.

Mano motina Stasė Bogušytė, Skipitienė gimė 1879 m. rugsėjo 29 d., Kalpokų dvarelyje, Šiaulėnų valsčiuje, Šiaulių apskrityje. Jos tėvas Rapolas Bogušis - Baužas, laisvas valstietis niekad nėjęs baudžiavos, bet ne bajoras.

Motina - Barbora Majauskaitė iš Joniškio.

Rapolas turėjo tris brolius: vienas iš jų buvo kunigas. Visi keturi broliai buvo aiškaus lietuviško nusistatymo ir nekenė caro valdžios. Mama sakydavo, kad dėdė kunigas nupirkęs Kalpokus ir padovanojęs broliui, idant tame nuošaliame, tarp miškų, balų ir pelkių dvarelyje galima būtų nepastebimai veikti prieš caro valdžią. (Kalpokuose buvo tik apie 60 ha. dirbamos žemės ir apie 20 ha. miško. Likusi žemė, iš visų 200 ha., šlapios pievos, krūmai ir Tyrulių pelkių nemažas plotas).

Mano senelis ir du jo broliai dalyvavo 1863 m. sukilime. Nepasisekus sukilimui, abu jo broliai buvo iš-tremti į Sibirą. Jie ten ir mirė. Mamos tėvui pavyko nuo Sibiro iš-

sisukti. Jis liko gyventi Kalpokuose. Būdamas jau nebe pirmos jaunystės, susipažino su savo būsima gyvenimo drauge Barbora Majauskaite ir ją vedė. Jiedu susilaukė vienintelės dukters Stasės.

1891 m., kai mano mamai buvo dvylika metų, Rapolas Bogušis mirė, palikdamas Kalpokus paskendusius skolose, nes mėgo draugus ir smagų gyvenimą. Šiaip jis buvo prasilavinęs žmogus. Prenumeravo Ivinskio kalendorių, dailiai piešdavo, o į ramų ūkininkavimą nebuvo linkęs.

Likusi viena labai darbšti mano senelė Barbora nepasimetė. Protingai ir sumaniai ūkininkaudama, per gana trumpą laiką išmokėjo visas Kalpokus slėgusias skolas, priaudė kalnus drobių drobėlių savo dukters kračiui, o ją pačią išleido į mokslus. 1904 m. Stasė baigė Tartu akušerijos mokyklą ir tapo diplomuota akušere. Baigusi šią mokyklą, Stasė Bogušytė dirbo Šiauliuose, tuo pačiu

metu dalyvaudama lietuviškoje veikloje. Prasidėjus 1905 m. revoliucijai, ji organizavo lietuvių kalinių, tuo metu kalėjusių Šiaulių kalėjime, šalpą. Jos iniciatyva kaliniams būdavo perduodami švarūs baltiniai ir šilti rūbai, kadangi, kalėjimo administracijos parėdymu, kameros žiemos metu tyčia nebūdavo šildomos.

1908 m., pradėjus veikti "Varpo" draugijai, Stasė Bogušytė į ją įstojo ir buvo išrinkta tos draugijos iždininke, o susiorganizavus draugijoje "Artistų mylėtojų kuopai", tapo vėliau iš geresniųjų tos kuopos vaidintojų.

Kadangi tuo metu labai truko pjesių vaidinimui lietuvių kalba, Stasė Bogušytė su savo drauge Michalina Dirmantaitė parašė penkių veiksmų dramą "Dumblynė", pagal lenkų rašytojos E.Ožeškos (Ožeškienės) veiklą "Niziny". Pasirašė - "Dvi lietuvaitei". "Dumblynė" buvo priskiriama prie žymiausių mėgėjų teatro vaidinamų pjesių.

Ji buvo įtraukta į visų lietuvių vaidintojų būrelių repertuarą ir buvo suvaidinta Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Petrapilyje, Rygoje, Varšuvoje ir kitur. Jau Lietuvos nepriklausomybės laikais Vaidikus su savo vaidintojų trupe "Dumblynę" buvo nusivežęs į Ameriką ir ten ją vaidino.

Apie 1910 metus imtos organizuoti lietuviškos gegužinės, kurias globodavo grafas Zubovas. Tose gegužinėse vieni šokdavo ir linksmindavosi, o kiti toliau nuo žandarų akių aptarinėdavo lietuviškos veiklos planus. Ir tose gegužinėse Stasė Bogušytė dalyvaudavo.

Begyvendama Šiauliuose ji susipažino su nemažiau už ją veikliu Maskvos universiteto teisių fakulteto studentu Rapolu Skipičiu ir 1912 m. už jo ištekojo. Jaunavedžiai apsigyveno Kalpokuose. Ištekėjusi mano motina akušerės darbo nebedirbo. Visą savo energiją ir sugebėjimus (Nukelta į 8 psl.).

PAMINKLAS LIETUVIAMS KANKINIAMS

Julius Pakalka, Beverly Shores, Ind. gyventojas, savo iniciatyva ir kaštais, pagal savitą projektą, žmonos talkinamas, lietuvių tautinėse kapinėse, Justice, IL. netoli Chicago, pastatė nerūdijančio plieno ir bronzos koplytstulpį. Šis koplytstulpis statytojų skiriamas mūsų tautos genocido aukoms priminti ir pagerbti.

vusius, mirusius kankinius aukojų J.E. vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Pamoksle Ekscelencija gražiai nušvietė lietuvių tautos kančių kelią, aukas, ištvermę ir ištikimybę Dievui ir Tėvynei.

Šiose išskilmėse ir Šv. Mišių aukoje dalyvavo ne-lauktai didelis būrys lietuvių. Žinotina, kad veik tuo pačiu metu ir kitose vietovėse (pa-

Julius ir Pranė Pakalkai, tremtiniai prisiminti paminklo autorius ir mecenatai, paminklo šventinimo metu š.m. birželio 12 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse. Apeigas atidarė dr. L. Kriaučeliūnas. Ir. Kriaučeliūnienės nuotr.

Koplytstulpis, pagal R. Katalikų apeigas 1994 m. birželio 12 d. buvo atidengtas ir pašventintas.

Koplytstulpį, jo statytojų pakviestas, trumpa kalba ir šydo nuėmimu atidengė Dr. Leonas Kriaučeliūnas (Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirmininkas) ir Pranė Pakalkienė. Koplytstulpį pašventino ir Šv. Mišias už žu-

rapijose) vyko genocido intencija minėjimai.

Mišių auką čia, kapinių skvere, giesmėmis praturtino solistai: Dana Stankaitytė, Algis Brazis ir Jonas Vaznelis. Vargonavo muzikas Ričardas Sokas. Keletą giesmių atliko Vyčių choras, diriguojamas Fausto Strolis. Išskilmėse dalyvavo lietuvių JAV veteranų Dariaus – Gi-

Vysk. Paulius Baltakis atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą tremtiniai prisiminti paminklo šventinimo apeigose š.m. birželio 12 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse. Šalia sol. Jonas Vaznelis. Ir. Kriaučeliūnienės nuotr.

rėno posto būrys, vadovaujamas Stanley Mankaus, kaip ir Don Varno posto nariai, vadovaujant Ed. Pociui. Greta šių veteranų rikiavosi ir Lietuvos šaulių išeivijoje daliniai.

Iškilnių pabaigoje sveikinimo žodį tarė J.E. Lietuvos Metropolitai Vilniaus arkivyskupas Audrys Jonas Bačkis.

Grozvydas Lazauskas, kalbėdamas Lietuvių tautinių kapinių direktorato ir ALTO vardu, nuoširdžiai padėkojo Juliui ir Pranei Pakalkams.

Baigiant šią apybraižą, malonu pareikšti ir lietuvių visuomenės dėkingumą Juliui ir Pranei Pakalkams už šio paminklo tautinėse lietuvių kapinėse pastatymą. Tuomi ir pačioms kapinėms suteikta daugiau orumo.

Savo ruožtu baigiamajame žodyje Julius Pakalka išsakė padėką visiems talkininkams ir šios dienos programos dalyviams.

Mečys Valiukėnas

M.K. ČIURLIONIS PASIRODO VAKARAMS ŠALIA GARSŲ EUROPOS DAILĖS MEISTRŲ

Gegužės 27 dieną didžiojoje parodų rūmuose Bonoje (Vokietija) atidaryta unikali meno paroda "Europa, Europa", skirta Vidurio ir Rytų Europos avangardo 100-mečiui. Pirmojoje ekspozicijos dalyje, atspindinčioje avangardo raidą nuo simbolizmo iki abstrakcionizmo, šalia garsiųjų Europos dailės meistrų pristatomi

ir devyni M.K. Čiurlionio paveiksai: "Saulėtekis" (1904), keturi iš ciklo "Tvanas" (1904) ir keturios "Saulės sonatos" dalys (1907). Paveiksai apdrausti beveik keturiais milijonais Vokietijos Markių, garantinį raštą pasirašė pats Vokietijos vidaus reikalų ministras. (Lietuvos rytas, 06.24)

(AGEP)

NEGRAŽIOS INTRIGOS DĖL EKONOMINIO REFERENDUMO

(Atkelta iš 1 psl.)

kas yra nebe iniciatyvinės grupės, o pusės milijono Lietuvos piliečių valia teikiama referendumui įstatymas".

Pirmadienį iniciatyvinė grupė įteikimo procedūrą pakartojo. Seimo vadovybė, matyt supratusi savo veiksmų absurdiškumą, jau nebetrukė Seimo priimamojo vadovui R.Valentukevičiui priimti parašus, nors pats Č. Juršėnas, likus kelioms minutėms iki paskelbtos valandos, iš Seimo rūmų išvyko.

Akivaizdu, kad LDDP šiais veiksmais siekė laimėti laiko. Mat, likus savaitei iki parašų rinkimo akcijos pabaigos, Seimas priėmė naują referendumo įstatymą, labai apsunkinantį bet kokių referendumų rengimą Lietuvoje. Kaip ir visi kiti, šis naujasis priimtas įstatymas įsigalioja, jį pasirašius Prezidentui ir kai tekstas paskelbiamas "Valstybės žiniuose". Nei pirmąją parašų įteikimo dieną, nei pirmadienį, įteikimo procedūrą pakartojus, naujasis įstatymas dar nebuvo įsigaliojęs, tad LDDP ir ėmėsi tokių karštiligiškų veiksmų, norėdama žūt būt referendumo procedūrą įvesti į naujo įstatymo vėžes.

Kitą dieną po įteikimo, Seimas priėmė nutarimą surinktus parašus perduoti Vyriausiajai rinkimų komisijai

(kaip tai numatyta naujajame įstatyme) ir pavedė per 15 dienų juos patikrinti. Ši procedūra dabar vyksta, o Seimo dauguma ieško naujų, vis sunkesnių kliūčių referendumo surengimui. Dėl naujo referendumo įstatymo Tėvynės Sąjungos - konservatorių frakcija Seime paruošė prašymą Konstituciniam Teismui, prašydama ištirti ar šis įstatymas atitinka LR Konstituciją. Konservatorių manymu, šis įstatymas prieštarauja net kelioms Konstitucijos straipsniams. Esminiu tiek Konstitucijos, tiek piliečių teisių pažeidimu opozicija laiko pirmąjį straipsnį. Juo Seimo dauguma bando iš piliečių atimti teisę priiminti įstatymus, teirąsą, jog referendumais gali būti priiminėjamos tik įstatymų nuostatos. Tame pačiame straipsnyje kalbama, jog ekonominiai referendumai gali būti rengiami tik su ekspertų komisijos išvada. Vadinas, kažkokia visiškai neapibrėžta ekspertų komisija iškelia aukščiau tautos valios. Apskūsti ir keli kiti šio įstatymo straipsniai.

Visi paskutiniai įvykiai parodė, jog ekonominiams konservatorių referendumui bus labai stipriai priešinama, si, nevengiant pačių netikėčiausių veiksmų.

Rasa Rastauskienė
Seimo opozicijos spaudos atstovė

SIBIRO TREMTINĖ

(Atkelta iš 7 psl.)

skyrė šeimai. 1913 m. gimė pirmoji duktė, 1914 - antroji. Abi mano sesutės mirė kėl tik gimusios. 1915 gimiau aš, trečioji Skipitytė - ir gyvenu ligi šiol.

Vasaras mano tėvas praleisdavo Kalpokuose, o žiemą vykdavo į Maskvą mokslų test.

1914 m. rugpjūčio 1 d. prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas. Lietuviai labai bijojo iš vakarų atplūstančių vokiečių ir paties karo. Kas tik galėjo ir pajėgė bėgo į Rusijos gilumą, daugiausia į Rusijos didžiuosius miestus, nes manė, kad ten karo baisenybių nebus. Ir mano tėvai su manim ir senele Barbora 1915 m. pavasarį atsirado Maskvoje.

1916 m. pavasarį tėvas baigė Maskvos universiteto juridinį fakultetą, o tų pačių metų gruodį mirė senele Barbora.

1917 m. prasidėjo Didžioji

socialistinė revoliucija ir gyvenimas Rusijoje tapo nebeįmanomas. 1918 m. vasario 16-ją dieną buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Lietuviai, nebelaukdami karo pabaigos, ėmė grįžti į tėvynę. Ir mūsų šeima 1918 m. pavasarį grįžo į Lietuvą. Apsigyvenome Kalpokuose. Tuo metu kaimuose siautėjo plėšikai, "plienščikais" vadinami. Jie be gailės apiplėšinėjo ramius kaimo gyventojus. Ypač žiauriai elgdavosi jie su grįžusiais iš Rusijos pabėgėliais. "Plienščikai", paprastai, iš pabėgėlių reikalaujavo aukso rublių. Negavę, užpultuosius labai žiauriai kankindavo, neretai iki mirties.

Kartą jie ir į Kalpokus užsuko. Pamačius juos virtuvėje ėmiau šaukti: - Plėšikai!, Plėšikai! - ir bėgau tekina pas mamą, kuri tuo metu buvo didžiajame kambaryje. Išgirdau kaip jie pasakė:

-Nebijok, mes tau nieko

nedarysim.

Ir nedarė. Niekam nieko nedarė. Pavalgė ir išėjo.

Vis dėlto, po šito įvykio tėvai paliko Kalpokus ir persikėlė gyventi į Šiaulius. 1918 m. rugpjūčio 4 d. gimė mano sesuo Ramulė - Elena. Karas vis dar tebesiautė. Vieną dieną Šiaulius užimdavo vokiečiai, o kitą - mieste jau šeiminkaudavo bolševikai. Ir čia gyventi buvo labai neramu. Kiek pagyvenę Šiauliuose, tėvai išsikėlė į laikinąją Lietuvos sostinę Kauną. Čia tėvas pirmiausia dirbo taikos tesėju, paskui Kauno apygardos teismo valstybės gynėju ir pagaliau nuo 1920 iki 1922 metų buvo vidaus reikalų ministru. To meto net aukštų Lietuvos valdininkų atlyginimai buvo žemi. Iš vienos tėtės algos pragyventi negalėjome, todėl ir mama tuo metu dirbo Ministrų tarnyboje mašininke.

(Bus daugiau)

VAGYS

Vladas Vjekis

Senovės Lietuvoje arkliavagis, jeigu nepasprukdavo, jo galva buvo įkišama į pavalkus o į kitą galą tiek buvo krečiama, kol visiškai nukeipdavo. Amerikoje arkliavagiai buvo karstomi. Dabar arklys tolygus automobiliui. Bet niekas nekaria automobilio vagies. Dabar ieškoma būdų, kaip apsaugoti automobilį nuo vagių. Apsukrūs biznieriiai sugalvoja įvairių priemonių. Baisiai rėkiantys signalai, užraktai, vairo sutvirtinimai. Bet vagys negaudomi. O dviračių vagys, tai tie net neiškaityti į vagių kategoriją.

Chicagoje ir kitur priviso vagių apiplėšiančių autobusus. Sugolvota dėžės į kurias keleivis turi įmesti atatinamą sumą pinigų, jeigu nori persikelti iš vienos vietos į kitą. Bet niekas negaudo vagių.

Visi rėkia, kad paštas labai blogoje padėtyje. Ir kaip nebus, jeigu pašte dirba didelis skaičius nemokančių skaityti. Pašto siuntos išmetamos arba sudeginaimos. Pašto specialistai ieško būdų, kaip laiškus pristatyti be

paštininkų. Geriausias būdas išvedžioti vamzdžius iš namų į namus. Tada nereikės paštininkų. Bet niekas negaudo pašto nusikaltėlių.

Chicagoje ir kitur namų sienos aprašinėtos taip vadinamais "grafiti". Specialios mašinos važinėja ir skuta grafiti nuo sienų. Bet niekas negaudo grafiti autorių.

Moterims plėšia rankinukus iš rankų. Įvairių patarimų pilna, kaip saugotis. Bet niekas negaudo vagių.

Labai padaugėjo namų apiplėšimų. Padaugėjo ir įvairių aparatų pasiūlymai, kaip apsisaugoti. Bet niekas negaudo plėšikų.

Singapore amerikietis jaunuolis sugadino daug automobilių. Šiaip sau dėl pasismagavimo. Singapuro valdžia griežta. Įkirsti tam vandalui lazdu. Amerikoje pakilo nemažas triukšmas. Net prezidentas atsiliepė. Kaip galima bausti amerikietį jaunuolį už vandalizmą? Jie taip įpratę, kad tai jų antra prigimtis. Singapuro valdžia vis dėlto įkretė. Bet turbūt labai švelniai, nes jaunuolis

išėjo šypsodamas.

Išsigimėlis užmušė trisdešimt žmonių. Sukti advokatai išlaikė šį niekšą keturioliką metų ieškodami išeities, kad jis paliktų gyvas ir sveikas.

Žmogžudys pakliuvo į kalėjimą. Ten jis išsimokslino. Gavo diplomą ir tapo advokatu. Ir tas jam nieko nekainavo. Viską apmokėjo piliečiai.

Gera išmokslinkti vagys, pavogė kelis ar keliolika milijonų, pasėdi pusmetį kalėjime ir juokiasi naudodami pavogtus milijonus.

Apie politikierius neverta net prisiminti. Jie profesionalai vagys. Jie nesėdi kalėjimuose. Jų įstatymai neliečia, nes jie patys juos rašo. Jiems nereikia su ginklu rankoje apiplėšinėti. Tai padaroma švariai ir daugumoje legaliai.

Jeigu tave labai vilioja vagių profesija, tai neprasi-dėk su vienu ar dviem doleriais. Griebk milijonus. Tavo ateitis bus užtikrinta.

Kas daryti? Kaip apsisaugoti nuo vagių? Kai kas pataria, kad reikia turėti daugiau policininkų. O kaip jeigu visus piliečius padaryti policininkais? Vargu. Pastebėta, kad ir policininkai vagia. Ir dar kaip. Jiems patogiau.

papasakoja savo planus – būtinai patekti į formuojamus lietuvių kariuomenės dalinius Žemaitijoje, į Vanagų būrius.

Tad Bronius Juodelis graudžiai atsisveikina su mylimais tėvais, paklajoja Žemaitijoje ieškodamas kariuomenės dalinių, o pagaliau nutaria trauktis į Vakarus. Dar kurį laiką praleidžia pas gimines prie Baltijos, pergyvena pirmąjį oro antpuolio krikštą ir pagaliau taria su diev Šventajai ir pradeda kelionę į nežinią tik su krepšeliu duonos. Bėga į Vakarus įvairiais keliais, keliauja jūra ant plaustų, slenka su kariuomenės daliniais. Pasiekęs Vokietiją gyvena įvairiose Vokietijos vietose, ieškodamas pastogės, darbo, duonos. O kiek sunkumų, vargo vargelio!

Bet jaunas keleivis į nežinią nenusimena. Ieško, randa įvairiose situacijose išeitį. Tai nusako Broniaus Juodelio ryžtą, gabumus. Keliauja su sutiktais mokslo draugais, ar tėvynainiais. Pasakoja apie išgyvenimus ramiai, be tragiškumo, tačiau vaizdžiai atskleisdamas tokio keleivio nelemtą dalį.

Po išgyvenimų Vokietijoje Bronius Juodelis kaip ir kiti pasiekia Ameriką. Čia naujos bėdos, įsikūrimo galimūmai, mokslo rūpesčiai, ateities kūrimas. Bet visada Bronius optimistas, randąs

GYVENIMISKOS ĮVAIRENybės

Gérardas Juškėnas

DVYLIKAMETĖ ATLANTO NUGALĖTOJA

Iš Glasgow, Škotijoje, gauta žinia, kad dvylikos metų amžiaus Vicki Van Meter valdomas lėktuvas "Harmony" laimingai birželio 7 d. atskrido iš JAV. Anot jos žodžių škotų spaudos atstovams, tas skridimas nebuvo lengvas. Po trans Atlantinio perskridimo vienmotoriu lėktuvu, prieš nusileidžiant Glasgovo oro uoste, jai reikėjo iškilti virš debesų, kad atsikratytų ledų nuo sparnų.

Vicki yr 6-to skyriaus mokinė iš Meadville, Pensylvanijoje. Ji esanti jauniausia lakūnė perskridusi Atlantą. Ją lydėjo jos skraidymo instruktorius, nes aviaciniai potvarkiai neleidžia jaunieliams vienims skristi per vandenyną. Guinness rekordų knygoje dar nebuvo įrašytas toks laimėjimas.

Skridimas pradėtas birželio 5 d. iš Augusta, Maine, su sustojimais Newfoundland, Greenlande ir Islandijoje.

RECEPTAS DAKTARAMS

Gydytojai pasižymi neišsiskiria – keverzota rašysena. Neįskaitomi receptai kartais

pakenkia pacientams ir pa-brangina kainas. Amerikos gydytojų sąjunga (American Medical association) skatina tokius gydytojus spausdinti jų receptus.

Neįskaitomi receptai kartais pratęsia susirgimus, ilgesnį pacientų buvimą ligoninėse arba net tampa mirties priežastimi. Apsirikimai yra gana dažni. Harvardo pravestuose tyrimuose rasta 220 receptų apsirikimų dėl rašysenos 30,000 pacientų atvejų. Anot AMA apsirikimų galėtų pasitaikyti mažiau negu 1% pacientų, bet iš tikro net vienas toks atsitikimas jau yra per daug.

Vaistinėms kartais pastebi tokias klaidas, jei pacientai papasakoja jų ligų simptomus. Be to, gydytojai galėtų sumažinti išlaidas kreipdami dėmesį į kainų skirtumus tarp patentuotų (brand-name) ir generinių vaistų. Patentuoti vaistai dažnai yra iki 30 kartų brangesni negu nefirminiai (generic) vaistai.

PASIRUOŠKITE AUDROMS

Ar žinote, kad kasmet vidutiniškai apie 15 viesulų (tornado) praeina pro Ohio valstiją? Smarkios perkūnijos, žaibai ir liūtys kartais pridaro nuostolių, sužaloja žmones. Turėtume iš anksto pasiruošti tiems negandams. Televizijos meteorologas Dick Goddard yra paruošęs specialią knygėlę – "Dick Goddard's Tornado, Flash Flood and Thunderstorm Safety Guide". Jai gauti siųskite sau adresuotą biznio dydžio voką, su jūsų pašto ženklu, šiuo adresu: Tornado Guide, P.O. Box 6779, Cleveland, OH 44101.

APKARPOMAS KODAK

Eastman Kodak b-vė pranešė – pardudanti vaistų skyrių ir kitus du verslus. Tai yra pirmieji pernai rudę paskirto Kodako pirmninko ir vyr. vadovo George M.C. Fisher žingsniai išvesti b-vę iš nuostolių slogočio. 1993 metus fotografijos milžinas užbaigė su \$1.5 bilijono nuostolių.

Kodak numato parduoti: Sterling Winthrop Inc. – vaistų bei sveikatos gaminių skyrių; L & F Products – kosmetikos ir namų apyvokos verslą; ir Clinical Diagnostic skyrių. Šių verslų trejetas pernai davė Kodakui \$3.7 bilijonų metinės apyvartos, maždaug 22% iplaukų.

Po šio išsipardavimo Kodak galės susikoncentruoti į fotografijos ir vaizdinius gaminius. Virš 100 metų Kodak yra žinomas pasaulyje su tais gaminiais.

BRONIAUS JUODELIO "KELIONĖ Į NEŽINIĄ"

Jurgis Janušaitis

Dar okupacijos metais pagrindėje ir už Lietuvos ribų pradėjo pasirodyti pirmieji prisiminimai žmonių, kentėjusių Sibiro taigose, amžino išalo žemėje, kalėjimuose, laisvės kovų-partizanų sunkūs išgyvenimai, atidengę bolševikų pačius žiauriausius metodus, naikinant lietuvių tautą, žudant patriotus. Lietuviai išeivijoje tokias knygas pirkto, skaitė ir turėjo progos susipažinti su tautos baisiąja drama.

Į Vakarus pasitraukusiųjų atsiminimų iki šiol nebuvo daug. O jie taip pat svarbūs. Ir į Vakarus pasitraukę keliasdešimt tūkstančių tėvynainių yra tremtiniai.

Tad su didele atyda ir dėmesiu sutinkame žurnalisto, uolaus visuomenininko Broniaus Juodelio antrojo pasaulinio karo ir pokario prisiminimų knygą "Kelionė į nežinią".

Knyga nedidelio formato, 188 puslapių. Išleido "Lietuvos aidas" leidykla. Spausdino "Spindulio" spaustuvė, Vilniuje. Tiražas 5000 egz. Kaina sutartinė. Knygą redagavo Juozas Glinskis, apipavidalino dail. Kostas Katkus, korektorė Vincenta Velžytė, tekstą maketavo Vladas Noreika.

Knygos pratarmėje autorius rašo: "Atgimstančios Lietuvos tautiečių prašomas – ir iš tiesų jiems mažai ką žinant apie mūsų gyvenimo kelią Vakaruose – parašiau šiuos prisiminimus".

"Kelionė į nežinią" autorius pradeda straipsneliu "Raudonajam siaubui artėjant". Tai 1944 metų ankstyvas pavasaris. Rytuose dunda artėjančios patrankos. Lūžta vokiečių kovos frontas. Artėja tėvynės link naujas siaubas.

Knygos autorius Bronius Juodelis, tuomet Utenos gimnazijos paskutiniosios klasės gimnazistas, bet jautrus tėvynės likimui, planuoja atlikti pareigą tėvynei. Vyks ta į gen. P. Plechavičiaus suorganizuotą Karo mokyklą Marijampolėje, vildamasis įsijungti į karių gretas. Utenos gimnazija 1944 metų vasaros atostogas pradėjo žymiai anksčiau, vokiečiams stengiantis vyresnius gimnazistus išgabenti į Vokietijos Reicho darbų tarnybą. Kad būtų išvengta gimnazijos apsupimo ir mokinių gaudymo, mokslo teko nutraukti anksčiau – rašo knygos autorius.

Bronius Juodelis iš Marijampolės sugrįžta pas tėvus,

SUEIGA GIRAITĖJE

Pirmadienį Clevelando skautės ir skautai paprastai turi sueigas DM parapijoje. Tačiau birželio 6 d. pavakarį Neringos ir Pilėnų tuntų sueiga buvo gamtoje – N. Chagrin draustinėje, Paupio Giraitėje (River Grove). Suvažiaavo pusšimtis skautiškojo jaunimo bei tėvų ir svečių. Mielia buvo stebėti, kaip jaunosios sesutės ir broliukai sueigos pradžioje raportavo vadovams apie atvykusius vienetus. Nuaidėjo giraitėje Tautos himnas. Prie Neringos tunto vėliavos skautės įžodį davė – Nida Degėsyte ir Saulutė Tamošiūnaitė, o Viktutė Stungytė davė jaunėsn. skautės įžodį. Tradicinius kaklaryšio mazgelius joms rišo vadovės ir tėveliai. Išgirdome eilę Neringos tunto įsakymų apie skaučių pažangą – išlaikytus patyrimo laipsnius, užsitarnautas specialybes. Dabar sulaukėme tokių specialisčių – pirmo-

sios pagalbos tiekėjų, siuvėjų, dailininkų, astronomų, sportininkų ir čiuožėjos.

Skautybės vadovų laipteliais pradėjo kopti Aušrinės dr-vės skautės – Venta Cinvinskaitė, Laura Rukšėnaitė ir Veronika Taraškaitė, kurios buvo pakeltos į paskiltininkės laipsnį. Jų draugininkė ps. Virginija Juodišūtė – Rubinski ši pavasarį Šv. Jurgio dieną buvo pakelta į skautininkės laipsnį. Įsakyimuose atžymėtos sesės buvo pasveikintos, apdovanotos gėlėmis ir dovanėlėmis.

Pasikeitimai vienetų vadovų tarpe: vyresn. skautei Vidai Glinka pasitraukus iš pareigų, vyresniųjų skaučių Gabijos dr-vės draugininke paskirta vyresn. skautė Aurelija Jucaitienė. Psktn. Aida Bublytė pasitraukė iš Liepsnelių draugininkės pareigų. Sesėms Aidai ir Vidai pareikšta nuoširdi padėka.

Vakarui artėjant, dar bu-

Sueigoje raportas vadovei. V. skautė K. Vedegytė raportuoja ps. I. Cinvinskienei.

V. Bacevičiaus nuotr.

vo skirtas pusvalandis skautiškam lauželiui, kurį pravedė sesė Virginija. Skambėjo giraitės viršūnėms skautiškos dainos ir šūkiai, visi stebėjo spontaniškai paruoštus vaidinimėlius. Lauželis už-

baigtas, visiems rankomis susiėmus, tradicine – Ateina naktis...

Skautės ir skautai yra gamtos draugai. Šį kartą ir gamtos atstovai – meškėnai subėgo iš giraitės pažiūrėti

ką tas žmonių atžalynas veikia jų giraitėje. Dėkui Neringos ir Pilėnų tuntų vadovams už jų pasišventimą lietuviškai skautybei. Linkime turtams sėkmės šios vasaros stovyklose. Ger.J.

PASIRUOŠIMAS V PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖMS

1995 m. liepos 30 - rugpjūčio 5 d.d. Lietuvoje bus vykdomos V pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Žaidynėms pasiruošti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino organizacinį komitetą, kuriam vadovauja ministras pirmininkas A.Šleževičius.

Šiais metais liepos 15 - 17 dienomis Vilniuje bus vykdomos Lietuvos sporto žaidynės - tai vienas iš etapų, ruošiantis V pasaulio lietuvių žaidynėms.

Kaip žinome, liepos 6 - 10 d.d. Vilniuje vyks Dainų ir šokių šventė. Mielus tautiečius po Dainų šventės maloniai kviečiame pasilikti arba atvykti specialiai ir 15 - 17 dienomis dalyvauti sporto žaidynėse. Lietuvoje maitinimu ir nakvyne aprūpinsime.

Žaidynes vykdome: badmintono, stalo teniso, teniso, svarsčių kilnojimo (32 kg.), keliautojų - turistų, lengvosios atletikos - bėgimų šakose. Šiose sporto šakose dalyviai suskirstyti į grupes pagal amžių kas 5 metai, iki 60

metų ir vyresni. Lengvaatliečiai bėgs 30 km., 10 km. ir 5 km. (Trakai - Vilnius) ir aplink Gedimino kalną. Krepšinio ir tinklinio varžybose dalyvių amžius neribojamas (vyrai ir moterys).

Š.m. liepos 4 d. įvyks pasiruošimo V pasaulio lietuvių sporto žaidynėms Organizacinio komiteto posėdis. Bus svarstomas žaidynių nuostatų projektas. Sporto šakų ir rungčių skaičius, kiti klausimai, susiję su pasiruošimu žaidynėms bei jų vykdymu, sporto žaidynių istorija. Laukiame Jūsų pasiūlymų, pageidavimų ir patarimų. Maloniai kviečiame dalyvauti posėdyje.

Atvykimas į Vilnių iki liepos 3 d. Nakvyne ir maitinimu liepos 3 - 5 dienomis aprūpiname.

Informaciją gali suteikti Lietuvos sporto departamente, 2675 Vilnius, Žemaitės 6, 505 kamb., Rimas Girskis, tel. 66 01 13, fax 66 02 31.

Su pagarba R. Girskis
Org. komiteto darbo grupės vadovas

TRANSPAK

MAISTO SIUNTINIAI

Talpintuvai į Lietuvą siunčiami kas savaitę.

Skubiems siuntiniams – AIR CARGO

Pinigai pervedami doleriais

Maisto siuntiniai, nuo \$39 – iki \$98.

RŪTA DEGUTIENĖ 216 943-4662

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092

TRANSPAK Dirbame nuo 1987

2638 W. 69th Street CHICAGO, IL 60629 Chicagos tel. 312 436-7772
Populiariausias dienraštis Lietuvoje – "Lietuvos Rytas", metams \$149 oru.

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.

2129 KNAPP STREET, BROOKLYN NY 11229

FAX 718-769-3302 Telex 216 282

VASAROS KAINOS Į LIETUVĄ

Birželio 15 – rugsėjo 15

Iš New Yorko ar Chicagos į Vilnių ir atgal

Iš Vilniaus į Chicago ar New Yorką ir atgal

"\$ 800.00" įskaitant visus mokesčius

Kai kurioms dienoms bilietai jau išparduoti. Kainos žemesnės prieš birž. 15 ir po rugs. 15.

Grupinės kelionės į **DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĘ:**

Birželio 29 – liepos 13 iš Newark N.J.

Birželio 30 – liepos 13 iš JFK (New York)

Kaina \$1,893.00

Į kainą įeina: lėktuvo bilietai, viešbučiai (Vilniuje, Kaune, Palangoj); visi pervežimai; maitinimas 3 kartus kasdien; bilietai į Dainų ir šokių šventę; pilna ekskursijų (sightseeing) programa; visi įėjimo mokesčiai; gidai lietuvių ir anglų kalba; bagažų nešiojimas; patarnavimo ir kiti mokesčiai.

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp St.

Brooklyn NY 11229

Tel. 718-769-3300

1-800-77-VYTIS

Waterview Properties
of the Palm Beaches, Inc.

MLS

Ray Staškūnas
LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road
North Palm Beach, FL 33408
SE Corner of PGA Bridge

407-622-5000
407-626-6562 res
407-622-5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1(800) 369-7355

CLEVELANDE ir apylinkėse

PENSININKŲ GEGUŽINĖ

Clevelando Lietuvių Pensininkų suėjimas / gegužinė įvyks liepos mėnesio 10 d. 1994 m. Lietuvių Namuose.

Gegužinės pradžia 12:00 val. pietūs prasideda 1:00 p.p. Loterija, gimtadieninių pagerbimas ir kiti programos punktai pajvairins gegužinės eigą, tikimės svečių, kurie kartu praleis įdomias valandas. Laukiame Visų!

LĖKTUVO BILJETAS CHICAGON

Galiu perleisti vieną Continental Airlines bilietą skridimui į Chicago, Midway oro uostą. Bilietas galioja: š.m. rugpjūčio 26 d. ryte išvykti iš Clevelando ir rugpjūčio 28 d. po pietų grįžti atgal. Kaina \$62.00 (ten ir atgal). Skambinti vakare dr. Dainai Mataitai, tel. 524-3242.

INFORMACIJA APIE FILMUS

Filmų žiūrovai šią vasarą gali telefonu gauti informaciją apie kinuose rodomus filmus. Skambinkite telefonu: 1-800-54-MOVIES prieš eidami į kiną, kad rastume ar pasirinktas filmas atitinka jūsų pažiuroms savo turiniu, įdomumu bei morale. Šis filmų apžvalgos telefonas, remiamas Katalikų ryšio kampanijos, veiks iki š.m. rugsėjo 11 d.

Taupa bus uždaryta šeštadienį liepos 2 d. ir sekmadienį liepos 3 d.

PARENGIMAI

1994 M.

- LIEPOS 9 d. 6:00 v.v. Lietuvių Kultūrinių Darželių D-jos Vasaros vakaronė Gwinn Estate, Bratenahl, OH
- LIEPOS 10 d. Clevelando Pensininkų Klubu gegužinė. (Sekmadienį)

atlanta IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629
Tel. (312) 434-2121 1-800-775-SEND
SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK,
DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE,
PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER,

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje. Skubiems siuntiniams: AIR CARGO Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošiamo iškvietimus. Persiunčiame pinigų doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

Clevelando skyriaus tel.: 481-0011
639 East 185th Street • Cleveland, OH
Iš anksto susitarus, paskambinant į
Atlantos Clevelando skyrių, Jūsų namuose
galime paruošti ir priimti siuntinius į Lietuvą.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Keneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

HOME

Federal Savings Bank

PRAŠAU APLANKYTI MŪSŲ BANKĄ

HOME FEDERAL didžiuojasi būdama dalis jūsų apylinkės

Nuo 1911, HOME FEDERAL padėjo tokioms šeimoms kaip jūsų gauti geromis sąlygomis paskolas ir patarnavimus finansinėse operacijose.

HOME FEDERAL siūlo šiuos patarnavimus:

- Aukštas palūkanas už santaupas
- Čekių santaupas
- Namų paskolas
- Paskolos namų remontams
- ir kitas paskolas labai palankiomis sąlygomis.

HOME Federal Savings Bank

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Darbo valandos:

Pirmadienio – ketvirtadienio	9:00 – 4:00
Penktadienį	9:00 – 6:00
Šeštadienį	9:00 – 2:00

Telefonas 529-3059

Rose Marie Balogh, Branch Manager

FDIC INSURED

EQUAL HOUSING LENDER

• LIEPOS 17 d. Šv. Jurgio parapijos gegužinė pradžia. 11:30 ryto Šv. Jurgio sodyboje.

• LIEPOS mėn. 31-ą dieną sekmadienį 12-tą valandą popiet, L.K.V.S-gos "RAMOVĖ" Clevelando skyriaus valdyba ir L.S.S-gos Išeivijoje Žalgirio šaulių kuopos valdyba kartu rengia gegužinę prie ežero Beachland parke 17815 Canterbury Road Clevelande..

• RUGPJŪČIO 14 d. DIRVOS IR VILTIES draugijos gegužinė įvyks L. ir V. Apanių sodyboje.

• RUGPJŪČIO 28 d. Kun. Juozapo Angelaičio 60-ties metų kunigystės sukakties ir 90-to gimtadienio pagerbimas. Šv. Jurgio parapijoje šv. Mišios 10:30 ryto.

• RUGSĖJO 18 d. Virginijos Bruožytės-Muliolienės koncertas. Rengia skautininkų draugovė ir Dievo Motinos parapija.

• RUGSĖJO 25 d. Šv. Jurgio parapijos šimtmečio sukakties iškilnių atidarymo šventė. Šv. Mišias celebruos vyskupas Edward Pevec Mišios 10:30 ryto šv. Jurgio parapijoje.

• SPALIO 1 d. Pabaltijiečių vakaras. Rengia Clev. Pabaltijiečių komitetas (Lietuviai, latviai ir estai.)

• SPALIO 8 d. Los Angeles vyrų kvarteto koncertas Rengia vyr. skaučių Židinys.

• LAPKRIČIO 13 d. Šv. Jurgio Rudens Festivalis 11:30 – 3:30 p.p.

• LAPKRIČIO 19 d. L.K. Ramovės Lietuvos Kariuomenės Atkūrimo Minėjimas

• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje pradžia. 9:30 v.v.

1995 M.

• KOVO 5 d. Šv. Jurgio parapijos šimtmečio sukakties šventės tęsinys šv. Mišias celebruoja vyskupas James Quinn 10:30 ryto šv. Jurgio parapijoje.

• BIRŽELIO 4 d. Šv. Jurgio parapijos šimtmečio sukakties iškilnių uždarymas. Šv. Mišias celebruoja vyskupas Anthony Pilla 10:30 ryto šv. Jurgio parapijoje.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available – worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO E. EUROPE

passports • visas
prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER
35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.
penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.
šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.
sekmadienį parapijoje --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekvieną taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

MATAS REALTORS

NORMLS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

"DIRVOS" IR LIETUVIŠKOS VEIKLOS RĖMĖJUI DR. JONUI MAURUKUI 75 METAI!

Šį svarbų gimtadienį atšventė suvažiavę su šeimomis vaikai: Daina (Naperville, ILL) Dr. Rimas (Boston, MA.), ir Aida (Columbus, OH). Jubilatas ypač džiaugiasi sulaukęs net 8 anūkų.

Dr. Jonas – suvalkietis, gimęs 1919 m. balandžio 25d. Trakiškių km. Baigęs Marijonų gimnaziją ir išklaušęs chemijos kursą Kauno ir Vilniaus universitetuose, diplomą įgijo po karo Vokietijoje, Bonnos universitete.

Emigravęs Kanadon ir ten atlikęs sutartą darbą Tahakio ūkyje, studijas tęsė klinikinės chemijos srityje Toronto universitete ir, ten dirbdamas tyrimų laboratorijoje, išleido keletą mokslinių darbų. 1955-tais jam buvo suteiktas doktoratas (Ph.D.)

Suviliotas įdomaus darbo galimybių persikėlė į JAV ir

20 metų išbuvo konsultantu kelių ligoninių laboratorijose grupėje su patologais.

Turėdamas progos privatiems tyrimams, sukūrė naują aparatūrą bei chemikalus kraujo tyrimams. Produktus užpatentavęs įkūrė bendrovę, kurioje išsilaikė 10 metų. Sveikatai sušlubavus (trys sunkios operacijos) įmonę likvidavo, perleisdamas ir naujai pritaikydamas patentus kitoms bendrovėms. Tie produktai tebėra pardavinėjami ir tebenaudojami laboratorijose.

Dr. Maurukas su savo antrąja puse Dalia Kubertavičiūte dabar gyvena St. Petersburg, Floridoje ir Dievuliui leidžiant, už poros metų švęs abu Auksines Vestuves.

Sekmės!

D.R.A.

APDOVANOTA LIETUVĖ PEDAGOGĖ

Dr. Giedrė Kumpikaitė, kuri jau daugelį metų dėsto prancūzų kalbą ir literatūrą Nassau County, New York gavo premiją iš Prancūzų Ambasados "Services Culturels" ir iš Amerikos Prancūzų

Mokytojų Draugijos, kaip "Ypatingai Pasižymėjusi Prancūzų Dėstytoja." Jai buvo įteiktas atžymėjimas Hofstra Universitete gegužės 26-tą. Ši premija įteikta pirmą kartą.

Amžinybėn iškeliavus mylimai žmonai

STELLAI,

mūsų skyriaus ilgamečiui nariui ANTANUI
BATKUI reiškiamo nuoširdžią užuojautą

*Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Los Angeles Skyrius*

Bostono skyriaus nariui

A. A.

ALEKSANDRUI CHAPLIKUI

staigiai mirus, nuliūdime likusią žmoną,
ELEANORĄ CHAPLIKIENĘ, bei gimines
Amerikoje ir Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame
skausmo valandoje.

*Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Bostono Skyrius*

TAUPOS garbės direktoriui

A. † A.

ALEKSANDRUI CHAPLIKUI

Iškeliavus į amžinybę, žmonai ELEANORAI
CHAPLIKIENEI, giminėms čia ir Lietuvoje,
reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą.

Bostono lietuvių kredito unija – TAUPA

POPIEŽIAUS LEONO XIII FONDO VAJUS PADĖTI LIETUVAI

Popiežiaus Leono XIII fondas paskelbė atsišaukimą, kuriame kviečia visus paremti Lietuvos krikščioniškas partijas ir organizacijas, kovojančias prieš nusikaltėlišką buvusios partinės nomenklatūros užmačias. Dabar, kada Lietuvoje korupcija ir organizuotas nusikalstamumas vis labiau įsigali, nes randa užtarimą net valdžios viršūnėse, būtina organizuoti vieningą jėgą šioms blogybėms įveikti. O tai padaryti gali tik susivieniję dešinieji.

Fondas užsimojęs iš rinktų lėšų taip pat skirti gabiams studentams stipendijas ir paremti lituanistines mokyklas išeivijoje.

AMŽINAM POILSIUI Į TĖVYNĘ

Lietuvių Tautinio meno ansamblio "Čiurlionis" įkūrėjo, ilgamečio vadovo, dirigento, kompozitoriaus Alfonso Mikulskio palaikus velionio žmona Ona Mikulskienė birželio 30 d. išveža į Lietuvą.

Vilniuje organizuojamas iškilmingas palaikų sutikimas ir jų perlaidojimas Rasų kapinėse. Sudaryta speciali komisija, į kuria įeina Kultūros ministras D.Trinkūnas, Liaudies kultūros centro direktorius J. Mikutavičius, Arkikatedros klebonas monsinjoras K.Vasiliauskas, Kompozitorių sąjungos pirmininkas, kompozitorius M.Urbaitis, profesorius L.Abarius, "Lietuvos" ansamblio vadovas P.Budrius ir kt.

Liepos 1 d., po palaikų sutikimo Vilniaus aerouoste, 14:00 val., palydint pasitinkantiems, Alfonso Mikulskio palaikai bus pervežami į Arkikatedrą ir ten patalpinti į Karališkąjį mauzoliejų.

Liepos 2 d., šeštadienį, 11:00 val. Arkikatedroje monsinjoras K.Vasiliauskas aukos gedulingas mišias už velionį Alfonsą Mikulskį. Mišių metu ansamblis "Lietuva" giedos velionio sukurtas "Tautinės mišias už kenčiančią Lietuvą". Giedos solistė Jonė Vasionytė, vargonais gros B.Vasiliauskas.

12:30 val. palaikai išnešami iš Arkikatedros ir palydimi į Rasų kapines, kur atsisveikinant su velioniu kalbės monsinjoras K.Vasiliauskas, D.Trinkūnas, G.Bružas, A.Grigas. Gedulingų apeigų metu giedos ansamblio "Lietuva" choras, gros birbyninkai, kankliuos "Čiurlionio" ansamblio kanklininkė R.Daniūnienė.

Po laidotuvių visi dalyviai susitiks už gedulingų pietų stalo.

Dešiniųjų koalicija Lietuvoje, kovodama prieš korupciją ir organizuotus nusikaltėlius, šaukiasi mūsų pagalbos. Jiems paremti Popiežiaus Leono XIII-jo Fondas yra išsiuntinėjęs laiškus, prašydamas Jūsų paramos. Kad ir vieno dolerio banknotas įdėtas į Jūsų voką bus didelė parama geros valios žmonėms Lietuvoje.

Fondo adresas: 7125 S. Mozart St. Chicago, IL 60629

NAUJI DIRVOS PRENUMERATORIAI

"Pamarys" – Šilutė, Lietuva, užsakė Alg. Giedraitis
Jakimavičienė Jūratė – Vilnius, Lietuva, užsakė Alg. Giedraitis
Matuzevičius Eugenijus – Vilnius, Lietuva, užsakė Alg. Giedraitis
Majauskienė M. – Mt. Laurel, N.J.
Pliura R. Mrs. – Racine, WI
Juška R. Mrs. – Elizabeth, N.J.
Pauliukonis St. – Kalvarija, Lietuva, užsakė Alg. Gustaitis.
Laniauskas Viktoras – Honolulu, HI
Dapkus Regina – Los Angeles, CA
Juška Ada – Chicago, IL
Dlugauskas J. – New Britain, CT
Kaskelis D. – Los Angeles, CA
Krokys Bronius – Philadelphia, PA
Baltušis R. – Cleveland, OH
Mockus Gintaras – West Hills, CA, užsakė Nelė Mockus
Matulienė Anelė – Kurkliai, Lietuva, užsakė J. Biliūnas
Pažemėnas R. – Burlington, CA
Barzdukas Arvydas – Falls Church, VA
Shepetys Regina – Alberta, Canada, užsakė Laima Stokas
Kalnins Stefa – Santa Clara, CA, užsakė Laima Stokas
Jakštienė Birutė – Vilnius, Lietuva, užsakė Victoria Malinauskas
Labast J.D. – Shaker Hts., OH
Keršienė D. – Toronto, Canada
Urbaitis A. – University Hts., OH
Radauskas D. – Wyomissing, PA, užsakė Z. Brazienė
Rūta Degutis – Willoughby, OH
Tamošaitis Vytautas – Los Angeles, CA
Dousa Helene – Watertown, MA
Janušauskas Rimvydas – Cleveland, OH
Hennings – Banaitytė Ramutė – Claremont, CA
Juozūnas Joseph – Miami Beach, FL
Shukis Alfas – Gulfport, FL
Šešetos Zigmas – Gagny, France
Tamulaitienė Jūratė – Vilnius, Lietuva, užsakė Juozas Žygas
Žiburio Humanitarinė Mokykla – Vilkaviškis, Lietuva, užsakė Alg. Gustaitis
Gudauskas Giedra – Los Angeles, CA

TRISDEŠIMT ANTRAS

Dirvos novelės Konkursas

DVI PREMIJOS

Pirmoji – 500 dolerių

Antroji – 300 dolerių

skiriamos iš

A.A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Apimtis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu.

Laikas: Paskutinė rankraščiai įteikti data 1994 metų rugšėjo 15 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiams siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Konkurse kviečiami dalyvauti visi lietuviai rašytojai, gyvenant Lietuvoje, JAV ar bet kuriam kitame krašte.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti parašyti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant priedamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas.

Nepremijuoti rankraščiai gražinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.